

A TISZÁNINNENI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET

1872-ik évi május hó 1, 2, 3-ik napjain

MISKOLCON TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

A tiszáninneni ev. ref. egyházkerület 1872-ik év május hó 1, 2, 3-ik napjain Miskolcon tartotta meg **Kun Bertalan** szuperintendens és idősb báró **Vay Miklós** főgondnok urak elnöklete alatt tavaszi közgyűlését.

J E L E N V O L T A K M I N T K É P V I S E L Ő K :

Az abauji egyházmegyéből:

Batta József, egyházmegyei főjegyző.
Sütő Károly, tanácsbíró.

Bárczay Albert, segédgondnok,
Matusz Lajos, tanácsbíró.

A gömöri egyházmegyéből:

Török József, esperes,
Szentpétery Sámuel, tanácsbíró,
Tóth Samu, egyházmegyei főjegyző.

Ragályi Ferdinánd, segédgondnok,
Ragályi Gyula, tanácsbíró.

Az alsóborsodi egyházmegyéből:

Prágay Lajos, esperes,
Vattay Sándor,
Fekete Károly,
Bornemisza József,
Nyilas Samu, tanácsbíró,
Édes Ábrahám, egyházmegyei főjegyző.

Mocsáry Lajos,
Báró Vay Béla, tanácsbíró.

A felsőborsodi egyházmegyéből:

Debreczenyi Gábor, esperes,
Bodnár András, egyházmegyei főjegyző,
Tóth Menyhért, tanácsbíró.

Losonczy Károly, tanácsbíró.

Az alsózempléni egyházmegyéből:

Körössy István, esperes,
Zitás István, tanácsbíró,
Rácz Lajos, egyházmegyei főjegyző.

Bódogh Károly, tanácsbíró.

Az ungi egyházmegyéből:

Szabó András, esperes,
Orémus Dániel, egyházmegyei főjegyző.

Kovács Károly,
Bernáth Simon, tanácsbírák.

A felsőzempléni egyházmegyéből:

Laky András, esperes,
Rásky Lajos, egyházmegyei főjegyző.

A tornai egyházmegyéből:

Lovass Sámuel, esperes,
Vajányi Lajos, egyházmegyei főjegyző.

A sárospataki főiskola részéről:

Szinyey Gerzson, köz-,
Szinyey Endre, gimnáziumi igazgató.
Szivos Mihály,
Kérészy István, tanárok.

Hegedűs László, főisk. világi algondnok,
Katona Zsigmond, pénztárnok.

A miskolci főgimnázium és egyházkerületi nőnövelde részéről:

Az egész tanári kar.

Bálint József, egyházkerületi fő-, Misley Károly, al- és Fekete Dezső, világi jegyzők, ezeken kívül számos egyházi és világi férfiak.

Mely alkalommal Isten hálás dicsőítése s gyámolító segedelmének kérése egy rövid buzgó imában, ősi kegyes gyakorlat szerint, mint első teendő teljesítetvén: világi elnök idősb báró *Vay Miklós* főgondnok ur üdvözölte szívélyesen az egybegyűlt közönséget, kijelentvén, hogy bár egy pár év óta több akadályozó körülmények miatt nem vehetett is részt köztanácskozásainkban, de mindamellettt egy percig sem feledkezett el ott, a hol és a mennyiben hatásköre engedte, egyházi közügyeinket közreműködésével gyámolítani, igérvén jövőre is, hogy míg ereje engedi, szives készséggel teljesítendi ebbeli kötelmeit és semmit el nem mulasztand, mit egyházi közügyeink előmozdítására időnkint tenni hatalmában áll. Mely szives áldozatkészséget tanusító följajánkozásáért szeretve tisztelt főgondnokunknak, elnök szuperintendens ur közgyűlési közönségünk hálás köszönetét meleg szavakban tolmácsolván: a közgyűlés megnyitottnak jelentetett ki. Ezután

I. Elnök szuperintendens ur az egy év óta egyházi közügyeink körül észlelt fontosabb mozzanatokról, az időközben több, sürgős elintézését igényeltt ügyekben tett eljárásairól következőkben terjeszti elő hivatalos jelentését:

Főtitiszteletli egyházkerületi közgyűlés!

Évi jelentésem, miként mindig, ugy most is azon tárgyakra fog szorososan kiterjeszkedni, melyeket egymást átható, ugyszólván föltételező egyházi és iskolai életünk terén, mint közgyűlés eleibe már sürgős voltuknál fogva nem vihetők,

egy év lefolyása alatt, hivatalos állásomnál fogva elintéztem, s melyeket közigazgatásunk terén e közben észleltem és tapasztaltam.

Általánosságban szólva először is egyházi életünkről, ez évben is, mint már egy idő óta észlelésemnek s tapasztalatomnak eredményeként mást nem tüntethetek föl, mint azt, hogy bizonyos szélcsend nyomása alatt áll egy idő óta magyarországi evangélikus protestáns egyházunk, mely a vallásos erkölcsi élet sem belső, sem külső fejlődésére nem a legkedvezőbbben hat, sőt ugy ezt, mint az egyes egyházak gyarapodását s fölvirágzását hátráltatja; e mellett az egy célra törekvő egyházkerületek egymás iránti bizalmát, solidaritását sem segíti elő.

A szélcsendet — mint tudjuk — a természetben is majd gyengébb, majd erősebb légnyomások szokták fölváltani; így az erkölcsi világban is. Ha nem hibázom, egyházi életünk benső fejlődésének, ugyszólván teljes megállapodása idézte elő azon mozgalmat is, mely újabb időben egyházunkban némelyek által megindított; mint tudjuk, a reform jelszavát tűzvén ki zászlójukra némely férfiak, egyletté alakultak, hogy a protestantizmust eredeti föladatához képest, itt közöttünk is nyugvó állapotából felköltsek s haladásnak indítsák. A sokáig csendben álló viznek sima tükreán, ha a szél hirtelen habokat támaszt, rendesen feltűnő szokott lenni a nézőnek. Tudjuk, hogy ezen egyházunkban megindult mozgalom is visszatetszést szült, egyházunk s szent vallásunk iránt nemes féltékenységgel viseltető némely buzgó férfiakban, kiknek éber elővigyázatát nem lehet eléggé méltányolnunk. De azt hiszem, főtiszteletű egyházkerület! e miatt nem kell általános aggodalomba esnünk. A mint tanácskozásunk rendjében szerencsém lesz előterjeszteni a reformférfiak programját, mert ezt az egyházkerületeknek is megküldötték: e férfiaknak célja nem rendbontás, nem rögtönzött ujtás, hanem mint maguk mondják, fölelevenítése az elalélt hit és vallásos erkölcsi életnek; életbeléptetése közigazgatás terén a teljes egyházi képviselőletnek; összhangzásba hozatala a vallásnak a művelt erkölcsi érzettel. Azt hiszem, hogy ezek föladatai eleitől fogva a protestantizmusnak, s míg ők e téren forognak tudományos vizsgálódásaikkal, míg a mi, ezen célokra szolgáló egyháztanainkat megdönteni célba nem veszik: addig az általok megindított mozgalomtól nem hogy félnünk nem, de sőt céljukban gyámolítanunk kell. A szabad írásmagyarázatot s vélemény nyilvánítását, míg az helyes körben mozog, míg az irodalom terén kapacitál, elfojtani akarni annyi, mint a protestantizmus életerét elmetszeni, hogy minden vére elfolyjon. Nem tudom, mi lesz a főtiszteletű egyházkerületnek nézete e tárgyra nézve, ha tanácskozás alá kerül; de azt hiszem, hogy a főtiszteletű egyházkerület, mely eddig is egyik zászlóvivője volt e téren az előhaladásnak, mely a szabad tanítást először proklamálta, nem fog magával következetlenségbe esni; mert oly intézménynek, mint a protestantizmus, mely a világosságnak köszönheti a maga lételét: nem lehet, nem szabad félni a világosodás újabban keletkező hajnalától; mert ha az a valódi világosodás fénye: győzni fog, győznie kell; ha pedig csak ephemér bolygófény: nyom nélkül fog áthúzódni egyházunk s hitéletünk láthatárán.

Ezeknek előrebocsátása után, melyeket megemlíteni korszerűnek véltem, általában jelezhetem, hogy egyházkerületünk egyházaiban a rend s béke meglehetősen lábbon áll, az egyházak megértve föladatukat, miszerint önbuzgóságukból fejlik ki a legtöbb erő: mozognak sok helyen elavult épületeiket kijavítani, hol lehetőség mutatkozik, ujakkal fölcserélni azokat. E részben nem késtünk részint államsegélyből, részint hollandi pénztárból segélyezésökre lenni az egyházaknak. Az államsegélyből részesítettünk 54 egyházat, 5 lelkészt, 1 tanítót; a hollandi pénztárból 4 lelkészt, 13 tanítót; kiosztottunk összesen 635 frtot. Könyöradomány gyűjthetésre engedélyt eszközöltem 3 egyháznak: Tornában a *szinpetri*nek, Gömörben a *rudnai* és *alsó-falusi* leányegyházaknak. Ő felsége a császárné és királyné az unghi egyházmegyében kebeleztetett ághteleki egyháznak 100 forintot méltóztatott legkegyelmesebben adományozni. Ezekon kívül más uton is segélyökre igyekeztem lenni egyházainknak s intézeteinknek. Házassági esetekben királyi dispensatiókért kieszközöltem a díjakat ezek részére, 18 dispensatio adatván ki tilos rokonsági és sógorsági esetekben, ezek közül 8-at díjmentesen, 10-et díj mellett eszközöltem, nevezetesen: a *g.-bátori* egyház részére járult ebből 30 frt., az *alsó-lánci* egyház részére 10 frt., a *kassai* egyház részére 25 frt. Ugyanazon dispensatióból a *leánynövelde* részére 25 forint, a *rozsnói* leányegyház részére 10 frt., a *kaki* egyház részére 30 frt., a *felsőborsodi*

tanító-egylet részére 20 frt., a szentesi iskola részére 10 frt., az ongai egyház részére 100 frt., a kis-dopszai egyház részére 20 frt., a szentjakabi egyház részére 10 frt., összesen 290 frt., mely összegek az illető célokra már át is adattak.

A legközelebb lefolyt egyházi évben első, vagyis bekebelezési vizsgát tettek 25-en; közülök 13 kitünő, 12 első osztályzattal. A 25 megvizsgált egyén közül segédlelkészi hivatalra kibocsátottam 17-et, névszerint: *Papp Mihályt, Ujj Jánost, Csizmadia Jenőt, Flúzy Jánost, Kiss Károlyt, Szinyey Dánielt, Sarkady Antalt, Tóth Károlyt, Batta Györgyöt, Ujlaki Jánost, Ruskay Gyulát, Fürjesz Istvánt, Klimon Pált, Dezső Lajost, Csordás Dánielt, Szabó Károlyt, Ráczkevi Sándort.* Második vagyis lelkészképeségi vizsgát tettek 20-an, *kitünő* eredménnyel 8, *első* osztályzattal 12-en.

Az egyházkerületi pénztárak kezelése, s tökepenzек kiadása körül a pénzügyi választmánnyal tett intézkedéseink, részint a pénzügyi választmány időnként fölvetett jegyzőkönyveiben, részint az általunk megtartott évi számvevőszék jegyzőkönyveiben, melyek be fognak terjesztetni, vannak előadva. Örvendetes jelenségül említhetem föl: a pénzek behajtásánál, az újabb időben tett szigorú eljárásunknak mind inkább mutatkozik jó eredménye.

A mi általában népnevelési s oktatási ügyeinket illeti, noha erről az egyházkerületi tanügyi választmányhoz beterjesztett adatok s az ezekről szóló jelentések fognak hű képet állítani elő, mindazon által előre is jelezhetem, hogy dacára az itt-ott e téren megindult mozgalomnak és munkásságnak, azon kedvező eredménnyel nem fogunk találkozni, melyet az országos népiskolai törvények értelmében föladatunk volna előmutatni, mert vannak népes egyházaink, melyeknek iskoláiról nem a legkedvezőbb értesítést vettem; hiányosak az iskolai épületek, az iskolák berendezése és felszerelése, a nem annyira sok költséggel járó legszükségesebb tanszerek beszerzését is elmulasztják egyházaink; az iskolai tanácsok, vagy nincsenek, vagy nem tesznek eleget köteleességeiknek, a szüléket gyermekeik iskoláztatására nem kötelezik, a mulasztásokat illető helyeiken a törvény alkalmazása végett nem jelentik, hogy tanítóink egy része hanyag s képtelen a tanításra s e miatt gyakorta keserű szemrehányásokat kell szenvednünk a magas kormánytól s az iskolafelügyelő uraktól, mint ezt némely előterjesztésekből majdan méltóztatnak megérteni. Itt az ideje főtiszteletű egyházkerület, hogy ha népiskoláinkat a hitfelekezet védszárnyai alatt megtartottuk, igyekezzünk ezek iránt eleget tenni atyai köteleességünknek: igyekezzünk azért kipuhatolni a valódi szegénységet egyházainkban s hol ez kitünik, mindenekelőtt segélyosztásainknál az iskolák gyámolítására fordítsuk figyelmünket. Evangyéliomi egyházunknak eleitől fogva büszkeségei voltak az iskolák, más hitfelekezetek irányában; félő, hogy ha késünk, tulszárnyalnak bennünket azok, kiknek életében nincs annyira összeforrva az egyház és iskola, mint minálunk.

Kedvezőbb értesítést van szerencsém adhatni tudományos iskoláinkról; a középtanodai oktatás úgy a sárospataki, mint a miskolci s rimaszombati középtanodákban céljának megfelelő álláspontot foglal el, s önérettel állhatunk meg e részben az állami intézetekkel szemben. Tanáraink érteve hivatásukat, buzgólkodnak tanintézeteink fölvirágoztatásában; ennél fogva a tanítványok száma is, dacára a mindinkább nagyobb mérvet öltő reáliránynak, föntarja magát, sőt némely intézetben szaporodik.

Hasonlóan nyilatkozhatom az akadémiáról is: föladatának ez is megfelel; nyilván észlelhető itt is a szellemi élet fejlődése, e mellett a komolyabb erkölcsi irány az ifjak közt.

A főiskola anyagi állapota is — mint az a legközelebbi számvevőszék alkalmával kitünt — kedvező. A különböző intézeti ágakat illető 285,619 frt. 31 kr. töke kamataiból és a főiskolának jövedelmeiből befolyt 94,290 frt. 11 krról legpontosabb számadást terjesztvén elő a pénztárnok: maradványpénz volt az év végével 8185 frt. 18 1/2 kr. Ezen kívül a Horváth Mária-féle pénztár összes bevétele 4729 frt. 81 kr., kiadása pedig 3740 frt. Itt is volt pénztári maradvány 989 frt. 61 kr.

Az egyházkerületi nőnevelésről kell még pár szóval említést tennem. Ezen intézetünk is szép előmenetelnek örvend; szellemi gyarapodásunk bizonyosságul azt hiszem elég fölemlítenem azt, hogy 15 éves fennállása óta e tanévben érte el tanítványainak száma a legmagasabb fokot.

Ezek azok főtiszteletű egyházkerületi gyűlés! miket egyházi és iskolai életünk köréből fölemlíteni ez idő szerint szükségesnek véltem. Egyébiránt a tanácskozás közben előterjesztendő ügyekre vonatkozó adatokból, ugy egyházi mint iskolai életünkről bővebb ismeretet méltóztatnak meríteni. Mind azok, melyeket e lefolyt egyházi évben, ezeken kívül hivatalom körében elvégeztem, hivatalos naplómban 1860. szám alatt vannak följegyezve. Ezek között 186 miniszteri rendelet foglal helyet; iskolai ügyben mintegy 95. Jelentésem befejezéseül őszintén nyilatkozhatom, hogy mindezen tárgyakat kellő időben s lehető pontossággal igyekeztem elintézni.

Ezek után az ég áldását esdve egyházkerületünkre, s ennek tanácsos férfaira magamat a főtiszteletű egyházkerület közönségének szeretetébe, kegyességébe továbbra is ajánlom.

Elnök szuperintendens urnak fölolvastatott hivatalos jelentése közérdekeltséggel fogadtatván: időközben tett intézkedései jóváhagyattak, illetőleg pedig köztudomásul vétettek.

2. A képviselők megbízó levelei, valamint a jelen gyűlésünkön részint betegség, részint más fontos körülmények miatt meg nem jelenhetett dr. Ferenczy József abauji esperes, Szathmáry Király Pál alsó-borsodi, Lovász Miklós tornai, ifjabb báró Vay Miklós alsózempléni segédgondnok urak elmaradásukról beküldött jelentései

igazoltaknak tekintettek.

Mult 1871. évi szeptember hó 24-ik, 25-ik napjain Vajánban tartott őszi közgyűlésünk jegyzőkönyve 4-ik pontjában, hivatkozással ugyancsak a mult évi július hó 10-ik napján Sárospatakon tartott nyári közgyűlésünk 4-ik szám alatt kelt határozatra, a miskolci ugynevezett 4-ik paplak eladatása s az ugyanott fölállíttatni célbavett két elemi iskola ügyében szükségelt épülettervet s költségvetést egyházkerületünkhöz a miskolci egyház részéről beterjeszteni kelletvén: szuperintendens ur által jelentetik, miszerint a régi 4-ik paplak helyiségébe az elemi fiiskolának két alsó osztálya helyeztetvén el ideiglenesen, az eladás még meg nem történt; de ugy ezen eladás, mint a célbavett két elemi fiiskola fölállítása mielőbb eszközöltetni fog, s ez iránt a szükséges fölterjesztés az egyházkerületre meg fog tétetni.

Tudomásul vétetvén: a hivatolt határozatnak miként történt elégtétele iránt a végleges jelentés annak idejében beváratik.

4. Ugyanazon gyűlés jegyzőkönyve 6-ik száma alatti határozat értelmében a domesztikára vonatkozó előmunkálat tárgyában megbízott küldöttség jelenti, miszerint azon okból, mivel az országos törvényhozás az egyháznak államhozi viszonya, tanulmány és vallásalap, általában a vallásviszonyok fölött mind ez ideig nem határozott: a domesztikának mily alapokra, mily mérvben leendő fektetését, még most sem véli célszerűen megalapíthatónak. Az adatok gyűjtéséhez szükséges rovatos táblázat mintáját azon véleményezéssel mutatja be, hogy azok minden egyházmegyében járasonkint egy egyházi s egy világi küldött által lennének betöltendők; egyöntetűség tekintetéből pedig valamennyi megbízottak egy központi küldöttség előtt megjelenvén, személyesen vennének részletes utasítást, hogy a rovatos ivenk betöltésénél miként járjanak el.

Küldöttség jelentése tudomásul vétetvén: a bemutatott rovatos ivenk mintája helyesnek találtatott. Miután azonban a domesztikát a testvéregyházkerületekkel együttesen óhajtuk létesíteni, s e tárgy a konventi tárgyak közé soroztatott: a rovatos ivenk kinyomatását addig elhalasztjuk, míg e tárgyban a már több oldalról szükségesnek ismert konvent nyilatkozni, egyszersmind ha a domesztika létesítése szükségesnek ismertetik el, az előleges lépések iránt intézkedni fog. Egyébiránt a rovatos táblázat az egyetemes értekezleten a testvéregyházkerületeknek be fog mutattatni.

5. Ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyve 9-ik száma alatt a vallás- és közoktatási minisztérium fölhívása folytán az *agárdi, borsii, cigándi, kis-géresi, karádi,*

imregi, b.-sárai, zombori népiskoláknak a törvényszabta kellékek szerinti szervezésére, az illető esperesi hivatalok megsürgöltetvén: jelentetik, hogy a nevezett népiskolák, már részben a kiszabott kellékek szerint szervezve, részben azoknak mielőbbi szervezésére a kellő intézkedések megtéve vannak.

Tudomásul vétetik.

6. Ugyanazon közgyűlés 30-ik számú határozatára vonatkozólag szuperintendens ur jelenti, miszerint a sárospataki államképezdőben a vallástanításra Radácsy György gimnáziumi segédtanárt a magyar királyi vallás- és oktatásügyi minisztériumhoz fölterjesztette s e minőségben onnan meg is erősítettett, de a vallástan-órakért méltányosabb díjjal lehető jutalmaztatása tárgyában fölterjesztett kérelme nem teljesítettett.

Tudomásul vétetik.

7. Ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyve 35. szám alatti határozatában foglalt megbízatás tárgyában elnökeink jelentik, miszerint a boldogemlékeztű Horváth Mária hagyatéka után kivetett százalék elengedése iránt az országgyűlést e célra szerkesztett fölírásban megkeresték, az illető helyeken minden lépést megtettek s azon ígéretet nyerték, miszerint kérelmünk után kedvező eredménynek nézhetünk elébe.

Örvendetes tudomásul vétetett.

8. Ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyve 38-ik száma alatt a gömör-tornamegyeyi magyar királyi tanfelügyelő ur föl hívása következtében a szalóci iskolának is a törvény kívánalma szerinti szervezése hagyatván meg, az annak valósággal megtörténte iránti jelentése illető esperesi hivatalnak

tudomásul vétetik.

9. Ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyve 42-ik száma alatt a lasztoméri, deregnyői és szőlőskei egyházakból bizonyos vegyes házasságok esketése körül római és görög-katholikus lelkészek által a törvény ellenében elkövetett vallásos sérelmi esetek szuperintendensi hivatalunk által, egyházkerületi határozat következtében, kellő orvoslás végett az illető minisztériumhoz már több ízben fölterjesztetvén: jelenti szuperintendens ur, hogy azon ismételt sérelmi fölterjesztésekre is mind ez ideig semmi kedvező válasz nem érkezett, annyival inkább orvosló intézkedések nem tétettek.

Egyházkerületünk érzékenyen veszi a magyar királyi vallás- és közoktatási minisztériumnak azon magatartását, melyszerint a már több ízben ismételt vallásos sérelmi esetek orvoslását mély hallgatással mellőzi, s ez által mintegy megengedni látszik, hogy a szentesített országos törvények bizonyos egyházi személyek által önkényesen kijátszassanak. Megbízatik szuperintendensi hivatalunk az illető minisztériumnak az iránt fölkerésére, hogy minden ily följelentett sérelmi eseteknél, azoknak mielőbbi orvoslása tekintetéből oly intézkedések tétetnének, hogy a fennálló törvényeknek hitfelekezeti különbség nélkül, a törvénysértőkkel szemben kellő tisztelet szereztessék s törvények által biztosított jogaink a folytonos sértegetésektől megóvassanak.

10. Ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyve 47. száma alatt a szuperintendensi hivatalt illető perkupai malom s hozzá tartozott részjóság eladatása után befolyó pénzösszegnek valamely alkalmas fekvőségbe helyezése, különösen a Szalonta községben épen eladóvá lett mintegy 120 hold földnek lehető megvételére az ez ügyben már működött küldöttség: Édes Albert és Szathmáry Király Pál urakkal együtt meglévén bizva: jelenti szuperintendens ur, hogy akadályozó körülmények miatt a kellő lépéseket ekkoráig meg nem tehettek.

Az ügy előmozdítása ujlag figyelmökbe ajánlatik; a küldöttséghez még Lossonczy Károly ur is kineveztetik.

11. A magyar királyi vallás- és közoktatási minisztérium 1871. 30,984. szám alatt kelt intézvényében, Gömör-Tornamegyék tanfelügyelőjének fölterjesztése folytán, értesít, hogy a *becskeházi, bodva-lenkei, szádelői és zsarnói* iskolák kellő felszerelés hiánya miatt nem felelvén meg az országos törvény kívánalmainak: azon iskolákat megintendőknek találta, figyelmébe ajánlván szuperintendensi hivatalunknak, hogy a mennyiben ezen megintett felekezeti iskolák hiányai közül némelyek majd mindennütt előfordulnak: intézkedjék, hogy a létező hiányok mielőbb elenyésztesse.

Szuperintendens ur által a kellő intézkedések már megtétvén, tudomásul vétetik; az illető esperesi hivatalok egyszersmind oda utasítatván, hogy az egyházmegyéik kebelében létező, s már megintett ilyen iskolák állásáról a szuperintendensi hivatalt időnkint értesítsék.

12. Ugyanazon minisztérium 9989. szám alatti intézvényében Ebeczky Emil gömör-tornai tanfelügyelőnek, a gömöri egyházmegyében kebeleztetett agteleki tanító ellenében elkövetett méltánytalan eljárása ügyében szuperintendensi hivatalunk által tett panaszos fölterjesztésre azon válaszáat közli, hogy az illető tanfelügyelő ur elleni panasz legnagyobb részben az általa mondottaknak elferdítésén alapulván: véli, hogy a szuperintendens urat meg fogja nyugtatni; a midőn egyszersmind jövőre azon biztosítást nyújtja, miszerint az egyházaknak iskoláikra nézve törvény által biztosított jogait úgy a tanfelügyelők, mint egyéb hivatalos közegei által mindenkor kellő tiszteletben fogja tartatni.

Tudomásul vétetik.

13. Ugyanazon minisztérium folyó évi január 17-én 30,129. szám alatt kelt intézvényében az ungh-bereg megyei tanfelügyelő fölterjesztése folytán az *ásványi, nagy-gejőci, kereszti, jákói, vajáni* felekezeti iskoláinkat, melyek az 1868. évi 38-ik törvénycikk rendeleteinek még most sem felelnek meg: az említett törvénycikk 15. §-a értelmében első ízben megintvén, fölhívja szuperintendensi hivatalunkat, hogy a nevezett hitközségeket iskoláinknak rendezésére, illetőleg törvényszerű szervezésére utasítsa s tett működéseiről a magyar királyi minisztériumot értesitse.

A magyar királyi minisztérium ezen első ízbeni megintó levele az illető esperes urakkal azon utasítással közöltetik, hogy a felsorolt hitközségeket iskoláinknak az 1868. 38-ik törvénycikk értelmében leendő szervezésére utasítván, az intézkedés eredményéről jövő gyűlésünkre jelentést terjeszsenek elő.

A magyar királyi kormány pedig értesíttetni határozatodik, hogy mi, bár indítatva annak meggondolása által, hogy a protestantizmusnak legerősebb támasza, leghatalmasabb előmozdítója kétségkívül a közművelődés: szerény viszonyaink között ernyedetlen buzgalommal igyekezzünk elkövetni mindent, mi által felekezeti iskoláinkat a művelt kor iskolai színvonalára emelni reménylhetjük; miután azonban korlátolt anyagi viszonyaink nem engedik, hogy nagy számu iskoláink mindegyikét a törvény értelmében szervezzük, s azoknak szervezésére igen sok egyházaink épen ily korlátolt anyagi viszonyok miatt képtelenek; és miután a fennálló szentesített törvények előtt meghajolni hazafiúi kötelességünknek ismerjük: az egyházkerület nem érzi hivattottnak magát gátolni, de nem is gátolhatja azt, hogy mindazon egyházaknál, melyek iskoláikat a törvény értelmében szervezni képtelenek, az 1868. XXXVIII. törvénycikk ide vonatkozó rendeleteit a magas minisztérium ne foganatosítsa.

14. Ugyanazon minisztérium Budán, 1871. augusztus 21-én 1122. szám alatt kelt leirata szerint császárné és királyné ő Felsege legkegyelmesebb asszonyunk Pazar István ágteleki ref. lelkésznek „*Jézus példázatai*” című munkáját legkegyelmesebben elfogadni, s egyszersmind az ágteleki ref. templom építésére 100 frtot méltóztatott adományozni.

Örvendetes tudomásul vétetett.

15. Ugyanazon minisztérium Budán, 1872. április 14-én 21,843. szám alatt kelt s a több felekezet között szuperintendensi hivatalunkhoz is megküldött intézvénye szerint a tanképesítő vizsgát le nem tett tanítóknak a vizsga letételére véghatárnapúl jövő 1873-ik év július hó vége, visszavettetés esetén pedig legutolsó határnapúl 1874-ik február hó vége oly határozott kijelentés mellett tüzetik ki, miszerint ezen határidők elteltével végleg elutasítani, illetőleg állomásaikról elmozdítani fognak. Mely, midőn szuperintendensi hivatalunknak tudomására hozatik, s esetleg saját hatáskörében leendő keresztülvitel végett figyelmébe ajánljatik: egyuttal egyházkerületünk részére a tanképesítő vizsgáknak az államképezdekben való megtartására nézve kidolgozott miniszteri szabályrendelet egy példányban tudomás végett megküldetik.

Tudomásul vétetett.

16. Ugyanazon minisztérium 24,636. száma alatt az iránt hívja föl szuperintendensi hivatalunkat, hogy a sárospataki főiskolai ifjuságnak szellemi vezetéséről szóló jelentését jövőre oly módon egészítse ki, miszerint részletes kimutatás mellékeltesse, hogy a testgyakorlás-, rajz-, szép- és gyorsírásban a tanulók nyernek-e és mennyiben oktatást?

A szuperintendensi hivatal által a kívánt módosítás a főiskolai előljároság figyelmébe már ajánlatván: tudomásul szolgál.

17. Ugyanazon minisztérium 1871. évi 1703. szám alatti intézvényében a szabolcsmegyei és hajdukerületi megürült tanfelügyelőségre Kiss József, sárospataki államképezdei igazgatónak kineveztetéséről értesít.

Tudomásul szolgál.

18. Ugyanazon minisztérium folyó évi április 7-én 7565. szám alatt kelt körlevelében fölhívja szuperintendensi hivatalunkat, hogy azon katonai egyének házassági egybeadására nézve, kik biztosíték (cautio) befizetésére kötelezték magukat, akként intézkedjék, hogy az illetékes lelkészek az érdeklött jegyesek esketését csak az esetben teljesítsék: ha egy, a császári királyi általános hadi letéti ügyviselőség által kiadott letéti bizonyítványt, nem pedig egy az államadóssági pénztár részéről kiállított lefizetési okmányt mutatandnak be.

Ezen miniszteri rendelet elnökileg már szabályosan köröztetvén: újabb intézkedésnek szüksége fenn nem forog.

19. Ugyanazon minisztérium a múlt évi október 17-én 25,116. szám alatt kelt intézvényével a felnőttek oktatását ez évre is megrendelvén, fölhívja szuperintendensi hivatalunkat, hogy a hatósága köréhez tartozó középtanodák igazgatóságait hívja föl, miként a szóban levő előadások akként rendeztessenek be, hogy azok ápril hó végeig befejeztethessenek, az erre vonatkozó adatok pedig mind a működő tanárok részére járuló jutalomdíj, mind pedig a netáni egyéb mellék kiadási költségek a megküldött mintázat szerint előtüntetve és számlákkal is felszerelve, az előadási időszak befejezése után terjesztessenek föl; az oktatással foglalkozó tanárok díját egy előadásért e folyó évben 2 frtban megállapítá.

Elnökileg már körözve lévén: ez uttal újabb intézkedésnek szüksége fenn nem forog.

20. Ugyanazon minisztérium múlt évi szeptember 28-án 12,804. szám alatt kelt rendelete mellett az osztrák-magyar birodalomban elhalálozott belga illetőségű egyének halotti bizonyítványai kiszolgáltatása iránt a közös külügyminisztérium és a Bécsben székelő belga királyi követség közt váltott nyilatkozványát magyar fordításában megküldötte.

Ezen intézmény már szintén elnökileg körözve lévén: újabb intézkedés szükségtelennek tűnik föl.

21. Ugyanazon minisztérium folyó évi március 21-én 1587. számú intézvényében értesít, hogy Vavrek Bélának az egri e. f. törvényszék elnökévé történt kineveztetése folytán Dr. Montedegoi Albert Ferencet Heves- és Külső-Szolnok-megyék első tanfelügyelőjévé, ideiglenes minőségben;

22. Ugyanazon minisztérium mult évi szeptember 22-én 1226. szám alatti értesítése szerint Talapkovics Emil beregh-ungmegyei másod tanfelügyelőt első tanfelügyelőül, ideiglenes minőségben ;

23. Ugyanazon minisztérium mult évi október 24-én, 598. szám alatt kelt értesítése szerint Polányi Istvánt, Abauj-Borsodmegyébe másod tanfelügyelőül, ideiglenes minőségben kinevezte.

Tudomásul szolgál.

24. Ugyanazon minisztérium Budán, 1871-ik évi október 9-én 25,683. szám alatt egyházkerületünk számára az 1871-ik évre megállapított 7000 forint államsegélynek a miskolci magyar királyi adóhivatalnál folyóvátételéről szóló leiratát közli.

Tudomásul vétetvén, szuperintendens ur jelenti, miszerint ezen összeg a sárospataki államsegélyosztó küldöttség által kijelölt egyházaknak s egyéneknek kiosztatott. S ezzel kapcsolatban fölemlíti, miszerint egyházkerületi határozatunk értelmében, az államsegélynek eddig a testvéregyházkerületek között megállapított kulcs szerinti szétosztása érdekében azokat megkeresés; de a dunántúli egyházkerületen kívül a többiek nem válaszoltak; ennek folytán, ez ügynek arányossági alapon testvériesen leendő elintézése, a közel kilátásba helyezett konvent egyik tárgyául határozottat kitűzteni.

25. Ugyanazon minisztérium Budán, 1872-ik év január 6-án 1413-ik szám alatti leiratában szuperintendensi hivatalunkat fölhívja, hogy a magyar korona területén létező némely népiskolában még mindig használatban levő államellenes irányu tankönyveknek forgalmon kívüli helyezése és másokkal való fölcserélése iránt netalán szükséges intézkedéseket tegye meg.

Tudomásul vétetett. Ezzel kapcsolatban

26. Szuperintendens ur fölhívja egyházkerületünk figyelmét azon körülményre, miszerint elemi iskoláinkra nézve vannak oly kötelezett tanágak, melyekre eddigelé alkalmas kézikönyv nincs; némely helyeken pedig a kézikönyvek használatánál egyházkerületi szabályaink nem tartatnak meg. Ennek folytán

Egyházkerületünk szükségesnek látja elhatározni azt, hogy a még hiányzó kézikönyvekről mielőbb gondoskodva legyen; másrésztől megújítja azon főiskolánkat anyagi tekintetben is érdeklő régebbi határozatot, melyszerint népiskoláinkban csak oly kézikönyvek használtassanak, melyek vagy egyházkerületünk, vagy az egyetemes tanügyi bizottmány által helyesekül elismertettek, s elfogadhatókul kijelöltettek.

27. Az erdélyi ev. ref. anyaszentegyház mult évi junius hó 18—28. napjain, a tiszántúli ev. ref. egyházkerület mult évi augusztus hó 10—13. napjain, a dunántúli ev. ref. egyházkerület mult évi junius 7—9-ik napjain, a dunántúli ágost. hitv. egyházkerület mult év — -- 22—24. napjain, a bányai ágost. hitval. egyházkerület mult év szeptember 30. és október 3-ik napjain, a dunáninneni ág. hitv. egyházkerület mult évi augusztus 28—29. napjain, a békés-bánáti helv. hitü egyházmegye mult évi március 22—24. s ugyanazon évi november 8—10. napjain tartott közgyűlésök jegyzőkönyvét, valamint az erdélyi ref. anyaszentegyház, s a tiszántúli ref. egyházkerület 1872-ik évre szóló névkönyvüket több példányban egyházkerületünknek megküldötték.

Az ezen jegyzőkönyvekben foglalt s egyházkerületünket érdeklő pontok tárgyalatván, a jegyzőkönyvi példányok, valamint a névtárak is szives köszönettel fogadtattak, s megőrzés végett levéltárunkba letétetni rendeltettek.

28. A dunántúli ev. ref. egyházkerület mult évi junius hó 7—9-ik napjain Székesfehérváron tartott közgyűlésének velünk közlött jegyzőkönyve 106-ik pontjában, hivatkozással az 1870-ik évi szeptember 27., 28-ik napjain Kassán tartott

kerületi gyűlésünk jegyzőkönyve 19-ik szám alatti határozatára, a moldva-oláhországi missió, valamint más fontos ügyekben konventileg eszközöndő közmegegyezés szükségét maga részéről is belátván: e célból a tartandó egyetemes konventre képviselőket nevezett ki. Valamint

a 107-ik szám alatt ugyancsak kassai gyűlésünk jegyzőkönyve 3-ik pontjára vonatkozva, egy tartandó egyetemes konventben az iránt leendő tanácskozást illetőleg: valjon elérkezettnek tekinthető-e az idő, egy országos zsinattartásra? szintén kijelenti, hogy e konventben részvételi készségét már különben is nyilvánítván: egy választmányt biz meg, hogy a zsinatra előkészítő s annak lehető tárgyát felölelő oly munkálatot készítsen, melyet a legközelebbi gyűlés elé lehessen terjeszteni.

Tudomásul vétetik.

29. A tiszántuli ev. ref. egyházkerület 1871. évi augusztus 10—13-ik napjain Debrecenben tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 232-ik pontja tartalmazza a genfi „*Reformáció csarnok*“ igazgató elnökéhez azon egyházkerület részéről intézett üdvözlő iratra küldött választ.

Egyházkerületünk szintén lelki örömmel csatlakozva az ezen válaszban elmondott nagy eszmék és elvekhez: magáévá teszi a testvéregyházkerület azon óhaját is, hogy legyen a *reformáció csarnoka* a jézusi keresztyénség, az igaz protestáns szellem, s a keresztyéni egyesség őrhelye és világitó tornya.

30. Ugyanazon egyházkerület által, azon jegyzőkönyve 241. száma alatt a protestáns lelkészek országos pénztárból történendő állandó segélyezése iránt az országgyűléshez teendő fölirat által a kellő lépések megtétele indítványoztatván: az a testvéregyházkerületek figyelmébe ajánltatik, s a zsinati előmunkálatokkal megbízott küldöttséghez tétetik át.

Egyházkerületünk ez indítványt is magáévá teszi, s mint a zsinati előmunkálatokhoz tartozó tárgyat, a tartandó konvent figyelmébe ajánlja.

31. Ugyanazon egyházkerület azon gyűlése jegyzőkönyve 282. száma alatt a szánandó anyagi helyzetbe jutott szathmármegyei *sályi*, valamint a 283. száma alatt a beregi egyházmegyei *tisza-vidi* egyház is a testvéregyházkerületek testvéri jótékony szeretetébe ajánltatván:

Egyházkerületünk részéről is segélyezés végett ajánlatni fog.

32. Az erdélyi ev. ref. főegyháztanács szuperintendensi hivatalunkhoz intézett átiratában a moldva-oláhországi bonyolult egyházi ügyek rendbehozására, szintén egyetemes konvent tartását látván szükségesnek:

Figyelembentartás végett tudomásul vétetik.

33. A dunántuli ev. ref. egyházkerület Pápán, 1871. október 17-én tartott közgyűlése 228. szám alatti határozata szerint értesítettünk, hogy azon egyházkerület az államsegély fölosztásánál, a régi gyakorlat s közmegegyezésen alapuló huszados aránykulcsot elfogadottnak, illetőleg továbbra is érvényben tartandónak határozta.

Tudomásul vétetett.

34. Amennyiben több sürgős elintézészt igénylő egyházi és iskolai ügyekben — mint a fentebbi pontokból kitetszik — az egyetemes konvent megtartását már négy egyházkerület kívánja: szükségesnek tűnik föl, hogy ezen tartandó egyetemes konventen egyházkerületünk képviseltetése iránt előintézkedés tétetnék.

E célból egyházkerületünk főgondnoka idősb báró Vay Miklós úr mint legidősb főgondnok, s mint kinek jogában áll szabályaink szerint a konvent egybehívása: fölkéretik, hogy a testvéregyházkerületekkel ez iránt magát érintkezésbe téve, eszközölje az arra legalkalmasabbnak látszó időben az egyetemes konvent megtartását.

Mely konventen egyházkerületünk azon arányban leendő képviselve, mint volt a legutolsó konventen. Amennyiben pedig az eddigi konventi tagokra nézve részint elhalásuk, részint más akadályozó körülményeknél fogva újabb rendes és póttagok választásának szüksége állott be: újabban megválasztattak rendes tagokul: *Kun Bertalan* szuperintendens és idősb báró *Vay Miklós* főgondnok urakon kívül, egyházi részről: *Hegedűs László*, *Édes Albert*, *Szentpétery Sámuel*; világi részről: *Bárczay Albert*, *Mocsáry Lajos*, *Emödy Dániel*; póttagokul: *Prágay Lajos*, *Fejes István*, *Kovács Károly* urak; a konventi tanácskozmány tárgyai jegyzőkönyveinkből kijegyeztetni s főgondnok urnak mielőbb megküldetni határozatván.

35. Olvastatott a gömöri egyházmegye 1872. április 3. 4. napjain Simoniban tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 28-ik pontja, melyszerint előrebocsátván azt, hogy az 1866-ik évi őszi közgyűlésen előfordult nagygéresi lelkészválasztási eset alkalmából a főtiszteletű egyházkerület az 1865. évi május havában Miskolcon tartott egyházkerületi gyűlésen megalkotott, s az egyházmegyékkel közölt lelkészválasztási rendszabály 4-ik pontját szelidítőleg jónak látta akként módosítani, hogy a második rendben üresedésbe jött egyházba már segédlelkészek is megválaszthatók és hívhatók. Majd tovább menve, az 1870-ik évben Kassán tartott egyházkerületi gyűlés az egyházak általános szavazattöbbsége folytán a „*capellanus non succedit*“ megszorító szabályt is eltörölte. Miután nevezett egyházmegye ezekben jelentékeny mozzanatait szemléli részint az egyházkerület azon kifejlődött nézetének, hogy a lelkészválasztási törvény ezen részét mereven föntartani nem lehet; más részről pedig a tapasztalat mezején ismétlődő tények nagyon is szembeötlővé tevék annak célszerűtlenségét s gyakorlati föntartásának ugy lehetetlenségét, mint céltalanságát: időszerűnek, halaszthatatlannak, de e téren kezdeményezésénél fogva is, egy részt hatásában, másrészt kötelességében állónak tartja: miszerint az 1865. évi papválasztási törvény 4-ik cikke, valamint annak a visnyói 1866. évi gyűlés 160-ik számú határozatában történt módosítása eltöröltessék és ezen két pont helyett a 4-ik cikknek következő szerkezet adassék:

„*A természetes haláleset által üresedésbe jött papi állomásokra ugy rendes mint segédlelkészek, és pedig az egyházmegye területére is nem szorítkozva; az erkölcsi halál, lemondás, vagy más helyre lett meghívás folytán megüresedett állomásokra azonban csupán az egyházmegyében szolgálatban álló rendes lelkészek, vagy ugyanabba szabályszerűleg bekebelezett segédlelkészek választhatók és hívhatók.*“

Mely indítvány egyházkerületünkre beható indokolás mellett fölterjesztetni határozatott.

Egyházkerületünk azon már régebben gyakorlatba vett rendszabályt szem előtt tartva, hogy minden, az egyház beléletébe vágó fontosabb indítványok, előbb véleményezés végett, az egyházmegyékhez kiadandók, s csak azoknak kihallgatása után döntendők el: ezen, az eddigi lelkészválasztási szabályzatot lényegesen megváltoztató indítványt is, az egyházmegyéknek oly célból adja ki, hogy azt közgyűlésileg behatóan tárgyalván: erre vonatkozó indokolt véleményeket folyó évi őszi közgyűlésünkre terjeszszék be.

36. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyve 52. száma alatt Török Károly keleméri helytöltő lelkész abbéli kérelmét, hogy azon lelkészi jövedelemnek egyházkerületi szükösi tárunkat illető felerésze engedtetnék el, pártolólág terjesztetvén föl.

Az egyházmegye által fölterjesztett indokok alapján elengedettett.

37. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyve 56. szám alatti határozatában Szabó Lajos szuhafői tanító 30 frt. tőketartozása elengedését tárgyazó kérelmét pártolólág terjeszti föl.

Tőke elengedést tárgyazó kérelem nem teljesíthetetik.

38. Olvastatott az alsóborsodi egyházmegye folyó 1872-ik évi ápril 17., 18-ik napjain Papiban tartott közgyűlése jegyzőkönyvének ide fölbebezett 8-dik pontja,

melyhez mellékelten beterjeszti a cserépfalusi egyházban eszközölt papválasztás lefolyásáról szóló jegyzőkönyvet, s minden az érintett választással egybefüggő körülményeket föltüntető ügyiratokat.

A cserépfalusi egyházban eszközölt lelkészválasztásról szóló jegyzőkönyvből kitűnően az, hogy a bejött, összesen 215 szavazatból, mely 4 jelölt között oszlott meg Novák Sándor geszti segédlelkész 100 szavazatot nyert, s a megválasztás ezen szavazattöbbség alapján mondatott ki; a mennyiben pedig választási szabályaink, és az eddigi főnnálló gyakorlat szerint mindig általános szavazattöbbség, vagyis az összes begyűlt szavazatok felénél legalább egygyel több szavazat kívántatott arra, hogy valamely egyházi hivatalnok vagy lelkész megválasztassék; ez pedig jelen választásnál nem így történt: e formahiány miatt egyházkerületünk a cserépfalusi lelkészválasztást ezennel semmisnek nyilvánítja, s nem látván eszerint annak sem szükségét, hogy az ezen választással egyben függő körülményeket tárgyalás alá vegye: az ügyet az illető egyházmegyéhez visszateszi, s azt új választás megrendelésére utasítja.

39. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése 12-dik számú határozata szerint pártoló véleménynyel terjeszti föl az átányi egyház tagjai azon kérelmét, hogy az 1864-dik évi október 14-én a határ tagosítása és rendbeszedése alkalmával létrejött egység alapján bőkezűleg megajánlott földmennyiség kiadásával az egyházközség a szántás, hordás, és adófizetés alól föl van mentve, azzal továbbra ne terheltessenek. Ezzel kapcsolatosan

40. Izsák László Heves- és Külső-Szolnok törvényesen egyesült megye alispánjának megkeresése olvastatott, melyben az iránt keresi meg szuperintendensi hivatalunkat, hogy miután Átány község, a lelkész és általában az egyházi személyzet részére eddig szokásban volt munka- és természetnyombeli kiszolgáltatások megváltásáért az illető javadalmazottak részére kellő földmennyiség hasítatott ki: a méltányosság elve szerint intézkedjék, hogy a nevezett község lakosai a kérdéses munka és természetnyombeli kiszolgáltatásoktól fölmentessenek.

Jóllehet egyházkerületünk e tárgyban 1867. évi május hó 7., 8., 9. napjain Miskolcon tartott közgyűlése alkalmával, az ugyanakkor fölvelt jegyzőkönyv 25. pontja szerint már egy ízben határozott, ezen határozatában az átányi hitközségi hiveket az eddig szokásban volt munkálatok teljesítésére kötelezte; miután azonban az 1868-dik évi június hó 19-én a tagosítási munkálatok hitelesítése alkalmával fölvelt jegyzőkönyvből az tűnik ki, hogy az eddig szokásban volt természetbeni szolgálmányok megfelelő értékű földterület adományozása által megváltattak; és tekintetbevéve, hogy a szolgálmányok további feltartása számos későbbi zavaroknak válhatnék kutforrásává, s azon buzgóság, melynek a tagosítás alkalmával egyházi és iskolai czélokra történt bőkezű adományozása által az átányi hitközség oly fényes jelét adta, tetemesen lehangoltathatnék: az egyházkerületi közgyűlés előbbi határozatához, ezen és más fölhozott indokoknál fogva is, ezuttal többé nem ragaszkodván, belenyugvását nyilvánítja, hogy az átányi hitközség tagjai mindazon szolgálmányok természetbeni teljesítésétől, melyek az 1868. évi június hó 19-én fölvelt tagosítás hitelesítési jegyzőkönyv 3-ik pontjában részletesen felsorolva vannak, jövőre teljesen fölmentessenek.

41. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyve 11. szám alatti fölterjesztett határozatában, Szabó Gergely szemgyengeség miatt aranyosi tanítói hivataláról lemondani kényszerült tanítót, a papi özvegyárvatárból segélyezésre ajánlja.

A dékáni hivatal utasittatik, hogy Szabó Gergely tanítónak befizetett részvénydíja után eső rendes illetményét évenként szolgáltassa ki.

42. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyve 14. száma alatt Kónya Pál elerőtelenedett lelkész és árvái érdekében, annak a szükösi pénztárból évenkénti rendes segélyeztetésére, árváinak pedig a papi özvegyárvatárból leendő gyámolítására hívja föl egyházkerületünket.

Miután érdekelt lelkész, hivatalos tudomás szerint, a csáthi egyház által évenkénti félfizetés rendes javadalmában részesítették: őt az évenkénti rendes jótéteményesek közé egyházkerületünknek sorozni nem lehet; a mi pedig árváinak a papi özvegyárvatárból lehető segélyeztetését illeti: arra nézve utasítatik a dékáni hivatal, hogy azon esetben, ha Kónya Pál lelkész hivataloskodása megszűntéig a részvénydíjakat pontosan fizette, az ezek után eső osztalékot az árvákat gondozóknak adja ki, ha pedig néhány évről a részvénydíj be nem fizettetett volna, az elmulasztott díjaknak az árvák illetőségéből levonása után, a részvény utáni osztalékot jövőre az árvák javára tegye folyóvá.

43. Az alsózempléni egyházmegye folyó évi március 19—21-dik napjain Sárospatakon tartott közgyűlése jegyzőkönyve 60-dik száma alatt indítványozza, miszerint az énekgyűlések előbbvitelére céljából kívánatos volna, hogy a póttanfolyamokon az öszhangzatos énektanítás is fölvéttessék.

A póttanfolyamokon az öszhangzatos éneklés tanítása iránt mind ez ideig semmi intézkedések nem lévén: a magyar királyi vallás- és közoktatási minisztérium szuperintendensi hivatalunk által megkéretni határoztatik, hogy az öszhangzatos éneklés tanítása iránt a póttanfolyamokon is intézkedni méltóztassék.

44. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyve 3. száma alatt a hotykai egyháznak azon kérelmét, hogy költséges építkezései miatt lelkészi állomását rendes lelkészszel betölteni mind ez ideig képes nem lévén: engedtetnék meg, hogy egy évre segédlelkészét, jly minőségben megtarthassa, pártolólág terjesztvén föl.

A felhozott indokok alapján, az egyház kérelme egy év tartamára megadatik.

45. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyve 16. száma alatt a bodrog-kereszturi szegény egyháznak azon kérelmét pártolólág terjeszti föl, hogy engedtetnék meg rendes lelkészi állomását 6 évig betöltetlen hagyni, s e helyett egy 300 ft. s 6 ölfá évi fizetéssel ellátandó helyettes lelkészt tartani.

Miután illető egyházmegye a bodrog-kereszturi egyház kérelmében felhozott indokokat, küldöttségi vizsgálat nyomán, valóknak találta: egyházkerületünk az egyházmegye ajánló fölterjesztését elfogadja és megerősíti.

46. Ugyanazon egyházmegye azon gyűléséből 29. jegyzőkönyvi száma alatt fölterjeszti Zombory Gedő megyaszói lelkész jelentését, melyben a gondozása alá bizott *ujvilági pusztán* lakó reformált hitsorsosainkat illetőleg arról értesít: miszerint Harkányi Károly ur, mint azon tanya birtokosával, azon megállapodásra jutott, hogy a reformált gyermekek októbertől kezdve márciusig hetenként egyszer vallásos oktatásban részesüljenek megyaszói lelkész vagy segédje által. Erre nézve a tisztelt földes úr a fuvart följánlván, a díjazáshoz is reményt nyújtott, csupán a felnöttek vallásos oktatása, s a szükség esetébeni istenitisztelet helyiségeül átengedni a tanszobát vonakodik. A mi a hivek lelki gondozását illetheti: ez egyedül kétszeres stóláért történendik, évi rendes fizetés és ágybér nélkül.

Tudomásul szolgál.

47. Ugyanazon egyházmegye azon gyűléséből 8. jegyzőkönyvi szám alatt a simai leányegyháznak abbéli kérelmét, hogy tanítói hivatala fizetése javítására egyházkerületünk által évenkénti rendszeren 100 forintra segélyeztetnék, pártolólág terjesztvén föl.

Egyházkerületünk e kérelmet pénzvizonyaihoz képest akként adja meg, hogy a simai tanító javára eddig kiszolgáltatót évi rendes jótéteményt jövőre 40 osztrák értékű forintra határozta.

48. A felsőzempléni egyházmegye folyó évi április hó 22-dikén Magyar-Jesztreben tartott pótgyűlése jegyzőkönyve 1-ső száma alatt, a magyar-jesztrebi egyház kérelme folytán, előterjeszti: miszerint a jelenben, halál által megüresült magyar-jesztrebi anyaegyház csekély népessége, egyházi épületeire fordított tetemes kiadásai által anyagi erejéből annyira kimerítettet, s ezenkívül a még multhatlanul szükséges építkezésekre hitelesen kiszámított, mintegy 725 frt. költség kiállítása által oly nyomasztó helyzetnek vitetik eléje, melyből másképen ki nem menekülhet, mintha a jelen özvegyi év után még két évig egy helyettes lelkész alkalmaztatik kebelébe, ki a papi jövedelemnek felét húzná, másik fele az egyházat illetvén; mely esetben azon papi féljövödelemből, az egyházi épületek rendbehozásának teljesítését, s terhei lerovását kész magára vállalni. Kéri erre az egyházkerület jóváhagyását.

Kérelmező magyar-jesztrebi egyháznak kívánsága, az általa ajánlott föltételek megtartásának kötelezettsége mellett, megadatik.

49. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyve 2. száma alatt, a magyar-jesztrebi egyház azon előterjesztésére, hogy miután a lelkész elhunytával a lelkészválasztás szüksége forog fenn: multhatlan kellék annak meghatározása, hogy az anyaegyház közterheinek viseléséhez, s lelkészi épületek föntartásához, semmivel sem járuló szürnyegi leányegyház befolyhat-e a lelkészválasztásba? s ha igen, mily arányban? illető egyházmegye határozatilag kijelenti, hogy azon egyházi törvényünk alapján, mely a leányegyházakat, az anyaegyház közterheinek egy harmadrészben viselése kötelezettsége mellett, ily arányban jogélvezetben is részesíti: a törvény kötelező részét nem teljesítő szürnyegi leányegyház, annak jogélvezetet nyújtó részétől is elutasithatta volna ugyan; célja azonban nem ez, hanem az illető leányegyház jogokban részesítése lévén: azt az egyházi gyűlésen megjelent tagjainak tudomására juttatta; de miután nevezett leányegyház tagjai dacosan oda nyilatkoztak, hogy több terhet az addiginál magukra nem vállalnak, a lelkészválasztási jogot azonban maguk részére is az anyaegyházzal egyenlő arányban követelik: az illető egyházmegyének nem maradt fenn más, mint kimondani, hogy miután a magyar-jesztrebi anyaegyház közterheinek hordozásában eddig sem osztozott, s ekként lelkészválasztási jogot sem élvezett, de azt nem is követelt szürnyegi leányegyház az anyaegyház lelkészfentartási közterheinek viselésére jelenleg sem vállalkozik: a lelkészválasztási joggyakorlatban mindaddig, míg az aránylagos teherviselést el nem vállalja, nem részesíttethetik; kérvén a főtiszteletű egyházkerületi kormányt ennek jóváhagyására, valamint arra is, hogy miután azon arány, melyben az anyaegyház terheit egy harmadában viselő leányegyházak a lelkészválasztási jogban részesülhetnek az anyaegyház létszámára vonatkozó viszonyban, még mostanig egyházkerületi szabály által határozottan körvonalozva nincs: alkottassék egy ily a közterhek viselésében osztozó leányegyházak választási jogának az anyaegyház választóképesei létszámához viszonyított arányát kimutató szabály, hogy a választásoknál az anya- és leányegyházak között történhető összeütközések kikerültessenek. Ezzel kapcsolatban

Olvastatott ugyanez ügyben a szürnyegi leányegyháznak azon fölterjesztett folyamodványa, melyben kijelentvén, hogy ők eddig is járultak a paplak körül igényelt közmunkák viseléséhez, bár maguknak is templomuk, tanítójuk és iskolájuk van, s e közmunkát jövőre sem vonják meg közös lelkészüik föntartására: ezért kérik, hogy 400 lelket számláló leányegyházuknak a lelkészválasztási jog, a 85 lelket alig számláló anyaegyházzal egyenlő arányban adassék meg; ellenkező esetben legyen nekik megengedve, hogy iskolatanítóul segédlelkészt vihessenek egyházukba, a kinek részére az eddigi tanítói fizetéshez az egyház tagjaitól járuló lelkészi illetményt is hozzá csatolhassák; ily módon készek lévén a tőlük idegenkedő anyaegyházról leendő elszakadásra is.

Egyházkerületünk nem látván eléggé indokoltnak a felsőzempléni egyházmegye azon határozatát: miszerint a szürnyegi leányegy-

háznak az anyaegyház lelkészföntartási közterhei viselésében részesülését vévén föl arányul: azon arányban kívánja azt a lelkészválasztási jogban is részesíteni, s hogy miután eddig — állítólag — minden közteherviselést a lelkészfizetésen kívül megtagadott, választási jogától is elűtessék; de nem is lévén célja egyházkerületünknek bármely egyház köztagnját annyivalinkább egy egész leányegyházat ily sarkalatos egyházi joggyakorlattól megfosztani, sőt ellenkezőleg célja: protestáns elvek szerint a jogokat kellő biztosítékok s törvények által körvonalozottan minél szélesebb körben kiterjeszteni: a szürnyegi leányegyháznak az anyaegyház, sőt az egyházmegye ellenében foglalt dacos állásba helyezkedésének roszalása mellett a lelkészválasztásba leendő méltányos befolyását meghagyja; határozottan kötelezvéen másrésztől nevezett leányegyházat, hogy miután csakugyan az anyaegyház lelkészének szolgálatával él, s e szolgálat a távolság miatt a lelkészre nézve különben is igen terhelő; de tekintetbevéve azt is, hogy a bár igen sokkal kisebb népességű anyaegyház a papi javadalmaknak legnagyobb részét szolgáltatja, alig járulván ahoz a szürnyegi leányegyház a díjleveli kimutatás szerint egyötödrészben: az anyaegyházzal lehetőleg s minden mellékes tekintetek nélkül egyetértve, de választási joggal bírónak csakis azokat számítva, kik a lelkészi fizetésbe eddig is befolytak, keresztyén egyházas szeretetben s békében eszközöljék együttesen a lelkészválasztást, s a lelkészi hivatal közös ellátására igényelt közterhek viselésébe a szolgálattal méltányos, azaz legalább is egyharmadrész arányban folyjanak be.

50. A felsőborsodi egyházmegye folyó évi ápril 4-dikén Szalonnán tartott közgyűlése jegyzőkönyve 13. száma alatt Tóth Miklós bánfalusi lelkész azon panaszt terjeszti föl, hogy Hegedüs Mihály bánhorváti róm. kath. plébános, Sütő Zsigmond 1849-ben született s besorozott honvédet mint helvéthitű völegényt egy róm. kath. leánynyal a völegény részéről háromszori hirdetés és erről szóló bizonyítvány, továbbá illető helyről eszközöndő házassági engedély nélkül házassági életre egybeeskette; kéri ennek illető helyen leendő orvosoltatását.

Szuperintendens ur e vallásos sérelmi esetnek az illető minisztériumhoz orvoslás végett leendő fölterjesztésével megbizatik.

51. Ugyanazon egyházmegye azon gyűléséből a folyó évi juliusi egyházkerületi közgyűlésre és lelkészi vizsgára képviselőül: Fekete József világi és Apostol Mihály lelkész s tanácsbíró urakat nevezvén ki.

Tudomásul vétetett.

52. Ugyanazon egyházmegye esperese a mult évi szeptember 24., 25. napjain Vajánban tartott őszi közgyűlésünk jegyzőkönyve 17-ik pontjára vonatkozólag a felsőkelecseni lelkész használatában levő erdő eladása tárgyában jelenti, hogy e részben a végleges intézkedések a legrövidebb idő alatt meg fognak tétetni.

Mely jelentése esperes urnak tudomásul vétetvén, az említett intézkedésekről legközelebbi közgyűlésünkre mindenesetre jelentés váratik.

53. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyve 21. száma alatt Boldi András elaggott nyugalmazott tanítónak a papi özvegyárvatárba befizetett pénze visszaadatását, vagy ha ez nem történhetnék, abból némi segélyben részesíttetését tárgyzó kérelmét terjeszti föl.

Egyházkerületi dékán utasittatik, hogy Boldi András folyamodó kérelmét az alapszabályok értelmében teljesítse.

54. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyve 19. száma alatti határozatában Törös Ferenc ládbessenyői lelkész azon kérelmét, hogy a szűkösi

tárból eddig huzott 10 frt. rendes évi jótéteménye 40 forintra emeltessék, pártolólág terjeszti föl.

Törös Ferenc ládbessenyoí lelkész évi rendes jótéteménye a fölterjesztő egyházmegye által fölhozott indokok alapján 40 forintra határozottatott emeltetni.

55. A tornai egyházmegye folyó évi april 16., 17. napjain Bodva-Lenkén tartott közgyűlése jegyzőkönyve 31. száma alatt kelt határozatával a jósafői egyház által elárusítani szándékolt 3 hold cserjés erdőre; továbbá

56. Ugyanazon egyházmegye 34. számú határozatával a gönyői lelkészt illető s a méhészi határban fekvő szőlő eladására nézve beegyezését adván: azt szabályos határozatunk értelmében bemutatja.

Ezen két rendbeli eladás az egyházmegyei határozatokban felhozott indokoknál fogva helybenhagyatik, s arról a tornai egyházmegye szabályosan értesittetik.

57. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyve 44 száma alatti határozatában a tornai alakuló egyház érdekében kéri, hogy az eddig *egri* leányegyház részére adatni szokott hirdetéspénz-segély ezután a *tornai* egyháznak adassék, e mellett az államsegélyben részesítették s gyűjtő iveken házankénti segélygyűjtetés végett a testvéregyházkerületeknek ajánltassék.

Egyházkerületi dékán utasittatik, hogy az Eger czim alatt gyűlt hirdetéspénzt már ez évben is Tornának adja ki, jövőre pedig az *egri* egyház helyett a *tornai* leányegyház vétetik föl évenkénti hirdetésre. Az államsegélyt tárgyazó kérelme a segélyosztó bizottsághoz áttétetvén, a házankénti segélygyűjtetés végett a testvéregyházkerületek pártfogásába ajánltatik.

58. Ugyanazon egyházmegye azon gyűléséből Péter József volt barkai helytöltő lelkésznek azon kérelmét pártolólág terjeszti föl, hogy az egyházkerületi szükösi tárt illető barkai lelkészi féljövödelem, tekintettel arra, hogy azon szegény egyház eddig is csak egyházkerületünk segélyezése mellett tarthatott lelkészt, részére engedtetnék el.

Elengedtetni határozottatott.

59. Az abauji egyházmegye folyó évi april 9-dikén Göncön tartott közgyűléséből az abauji egyházmegyében kebelezett erdő-horvátí egyházat az alsözempléni egyházmegyéhez csatoltatni indítványozza.

Tekintettel az egyházmegye által indítványában előterjesztett indokokra, hogy az erdő-horvátí egyház az egyházmegye legszélsőbb pontján fekvődvén, ezen természeti fekvésénél fogva mind az igazgatás, mind a vele való érintkezés tetemes nehézségekbe ütközik és földrajzi helyzeténél fogva is inkább képezheti az alsözempléni egyházmegye kiegészítő részét: az egyházkerület részéről semmi nehézség nem forog fenn az iránt, hogy az erdő-horvátí egyház az alsözempléni egyházmegyébe bekebelezették. Miről úgy az abauji, mint az alsözempléni egyházmegye szabályosan értesittetni határozottatik.

60. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyve 25-ik száma alatti határozatában azon indítványt terjeszti föl, miszerint tekintve egyházi hivatalnokainknak a polgári hivatalnokok javított fizetéséhez mért csekély díjazását; tekintve a jelenkor több kiválnalmit és sükségleteit, népünk több keresetforrását s a munka nagyobb díjazását: az eddigi stoláris díjazások méltányosan fölebb emeltethetnének.

Egyházkerületünk a stola szabályozási ügyet konvent által óhajtván szabályoztatni: ezt az ott elintézendő tárgyak közé előjegyezteti.

61. Az egyházmegyék által több rendbeli lelkész és tanítóí változások és elhelyezések jelentettek be. Jelesen:

az *unghi* egyházmegyében a néhai *Lábas Boldizsár* halálával megürült kaposi lelkészi állomásra *Kása Endre*, ugyancsak kaposi helyettes lelkész;

a *gömöri* egyházmegyében *Papp József* lemondása folytán üresedésbe jött runyai lelkészi állomásra *Kupay Dénes*;

az *alsóborsodi* egyházmegyében a *Lukács Fános* halálával megürült dorogmai lelkészi állomásra *Komjáthy Ferenc*;

az *abauji* egyházmegyében a halál által megürült *bereti* lelkészi állomásra *Kállay Miklós*, volt szendi lelkész választottak;

a *tornai* egyházmegyében pedig *Eperjessy Albert*, zsarnói tanító a *petrii*, *Koczó Lajos*, komjáthi tanító a *zsarnói*, *Gyöbry Béla*, égerszögi tanító a *felsőborsodi* egyházmegyében fekvő *szentjakabi*, *Csik József*, kápolnai tanító az *égerszögi*, *Gergely Miklós*, *felsőborsodi* egyházmegyebeli *szentjakabi* helyettetanító a *kápolnai*, *Szombathy Pál*, *teresztenei* tanító a *felsőborsodi* egyházmegyében fekvő *kondói* tanítói állomásra változtak. A *teresztenei* tanítóságra *Szombathy Dániel*, VI. gimnáziumi osztályt végzett ifju, ideiglenes tanítóul alkalmaztatott. A változás által üresedésbe jött *komjáthii* és a *Menyhért Fános* leköszönésével üresedésben maradt *szőlös-ardói* tanítói állomások jelenleg betöltetlenül maradtak.

Tudomásul vétetik.

62. Az egyházkerület peres ügyeinek az egyházmegyékben vitelével megbízott eddigi ügyvéd urak közül *Kiss Lajos* *Felsőborsodban*, *Simon Endre* *Tornában*, változott körülmények következtében, megbízatásukról lemondván: helyettök *Felsőborsodban* *Kun Mátyás* és *Debreczenyi Bertalan*, *Tornában* *Várady Károly*, valamint *Ungmegyében* *Olcsváry József* urak lettek megválasztva.

Az eddig e téren működött tisztelt ügyvéd uraknak egyházkerületünk peres ügyei érdekében tanusított fáradozásaiért elismerés s köszönet nyilvánítván: a helyökbe választott s fennebb megnevezett férfiak ügyvédi teendőikre megbízatnak, s e megbízatásukról jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni határozattak.

63. Olvasatott az egyházkerületi népiskolai választmány folyó évi április 30-án Miskolcon tartott ülésének jegyzőkönyve, melynek

a) 1-ső pontjában a vajáni múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlés határozata folytán a magyar királyi tanfelügyelőség által megfigyelés és fölhasználás végett megküldött A), B), C), D) alatti iskolai táblázatok kinyomatni és használatba vétetetni határozatván, valamint

b) a 2-ik pontban az egyházmegyékből beadatni szokott népiskolai jelentések egyöntetűsége s az összes népiskolák állásának kellő áttekinthetése szempontjából szükségesnek talált rovatos ivnek a mellékelt minta szerinti kiállítása javaltatván:

Mindkét rendbeli táblázatnak a kiadott minták szerint kellő számú példányban leendő kinyomatására a főiskolai igazgatóság megbízatván, a kész példányok majdan az egyházmegyéknek, illetőség szerint, használat végett kiosztatni határozattak.

c) A 6-ik pontban a tankönyveket illetőleg: szükségesnek látván választmány, hogy a vallástanításra alkalmas, korszerű kézikönyvek vagy pályázás útján, vagy egyes megbízottak által készíttessenek.

Megbízatik a legközelebb egybeülendő lelkészvizsgáló és főiskolai egyházkerületi küldöttség a tanári karral együttesen, hogy a vallástanításra szolgáló kézikönyvek készítése iránt, kijelölve az irányelvet, tantárgyat, tanmenetet, s figyelemmel a tanrendszerre, az osztályok szerinti fokozatos beosztásra, valamint arra is, hogy a készítenő kézikönyvek a gimnáziumban s leánynöveldekben is használathassanak. Véleményét a folyó évi júliusi pataki közgyűlésünkre terjeszsze be.

d) A 7-ik és 8-ik pontok:
mint szükségtelenek, mellőztetnek.

e) A 7-ik pont tárgyalásánál azonban fölmerülvén azon kérdés: valjon célos-e templomi s különösen szószéki szolgálatok tételét arra nem képesített s mégis ünnepi követekül kibocsátott gimnáziumi növendékeknek megengedni.

Egyházkerületi küldöttség a tanári karral együttesen megbizatik, hogy e kérdést tüzetesen tárgyalván, s figyelembevévén különösen azt, hogy az ünneprejárás eredeti célja soha nem lehetett s nem is lehet más, minthogy lelkészi hivatalra készülő ifjaink egy részről magukat a templomi szónoklatban gyakorolhassák, másrészt, hogy mint ilyenek maguk fentartására némi segedelmet nyerjenek: találjanak módot arra, hogy e jótéteményt csakis ilyenek, tehát akadémiai ifjak élvezhessék; magában értetvén, hogy csak annyi helyre küldessenek ünnepi követek, a mennyit a lelkészi hivatalra készülő s különösebben már csak hittani pályára lépett növendékek foglalhatnak el, kizárásával az arra nem képesített gimnáziumi, főleg kisebb koru növendékeknek, s papi hivatalra semmi hivatással nem bíró s nem is készülő jogászoknak. Valamint arra is terjeszszék ki figyelmüket, hogy mi módon lehetne az ünnepi legációkat a helyi és vidéki körülmények tekintetbevételével összekapcsolások által újabban rendezni, hogy még is az ünnepi jótétemények élvezésében ifjaink biztosítva legyenek.

f) A 9-ik pontban az egyházkerületbeli népiskolák állásáról tétetvén jelentés, s a c) betű alatt az unghi egyházmegyéről jelentvén, hogy ott, bár több iskolák vannak, melyek minden igénynek megfelelnek, s általában a művelődés iránti érdekeltség minden körökben terjed; azonban a nép szegénysége, itt-ott lágymelegsége is, a tanügyre nézve hiányosnak tűnik föl.

Egyházkerületünk erre nézve óhajtaná, hogy miután az unghi egyházmegyének vallási és iskolai célokra a Pálóci Horváth Mária-féle alapítványból jelentékeny segélyforrás áll rendelkezésére: ezen alapból iskoláinak kellő fölszerelését eszközölné; egyszersmind arra is felhivatván, hogy ezen Horváth Mária-féle alapnak az érintett vallási és iskolai célokra miként és hová lett fordításáról egyházkerületünknek, mint a végrendelet értelmében felügyelő egyházi hatóságnak, ugy a multról, mint a jövőre, évenkénti számadásait tavaszi gyűléseink előtt legalább 15 nappal terjeszse be.

g) Ugyancsak a 9-ik pont alatti g) és h) pontok szerint az alsóborsodi és alsózempléni egyházmegyéből az évi iskolai jelentések hiányozván:

az illető egyházmegyék esperesei jövőre azoknak a kellő időre leendő beadására figyelmeztetnek.

Az egyházkerületi népiskolai választmány ezen jelentésének többi pontjai jóváhagyatván, tudomásul vétettek.

64. Az előbbi pontban fölolvastott és áttárgyalt iskolai jelentést általában illetőleg

azon tapasztalathoz jutván egyházkerületünk, hogy számos iskoláink a kellő taneszközökkel fölszerelve nincsenek; továbbá, hogy a népiskolai tanítás sikertelensége, nagy részben a legszükségesebb kézikönyvek hiányának okozata; s végül, hogy a törvény által megszabott tantárgyak is nem a kellő mérvben, vagy épen nem is tanítatnak: határozatilag kimondatik, hogy a különben is, nem nagy áldozatba kerülő taneszközökkel fölszerelésnek egy iskolában sem szabad hiányzani, s hogy a törvény által megjelölt tantárgyaknak rendes beosztással kell taníttatni. A mely tantárgyban pedig a szükséges kézikönyvek, ne talán hiányzanának: azokról az egyházkerület lehetőleg gondoskodni fog, s hogy azok a tanoncok használatára kellő időben készen álljanak: utasítatnak az egyházak, hogy az ily tankönyveket, vagy bizomány útján, vagy készpénzért az iskolai év elején előlegesen szerezzék be, az iskolai növendékek közt oszszák

ki; köteleztetvén az iskolatanácsok azoknak árát a növendékek szüleitől bevenni. Ezen határozatnak szigorú keresztülvitelével az esperes urak bizatnak meg.

65. Fölemlítettvén azon körülmény, miszerint a népiskolai országos törvény értelmében tanítói hivatalt csak oly egyének folytathatnak, kik tanképesítő vizsgát tettek.

Népiskoláink s néptanítóink érdekéből szükségesnek látja egyházkerületünk, a törvény végrehajtása előtt, saját autonóm körében akként intézkedni, hogy a népiskolai törvény által rendelt tanképesítő vizsgát tanítóink egyházkerületünk előtt letehessék; e célból a 2, 3 éves tanítókra nézve Patakon az egyházkerületi küldöttség és tanárokból, az állandó tanítókra nézve pedig minden egyházmegyében az egyházmegye erre kiválasztott tagjaiból tanképesítő hatóság föllállítását rendeli el; utasítatván a vizsgáló bizottságok, hogy a tanítók vizsgálatánál a tanképességi vizsgálatról szóló 1868: XXXVIII. törvénycikk pontjaihoz, s a vizsgálatra vonatkozó miniszteri szabályrendeletre alkalmazkodjanak; az egyházmegyei tanképesítő hatóságok miként alakítása, azoknak a törvénytábla módorban minkénti működése tárgyában az esperesi hivatalok részére adandó utasítás-adással szuperintendens ur bizatott meg.

66. Olvastatott a sárospataki főiskolai egyházkerületi számvevő és vizsgáló-küldöttség 1872-ik évi január 25-ik s következő napjain tartott ülései jegyzőkönyvének 23-ik pontja, melyszerint a főiskolában az eddig szokásos aratási, és szüreti szupplikációkat, úgy a tanügy, mint a főiskola anyagi érdekében, indokoltan eltörölnönek véleményezi.

A felsorolt indokok alapján egyházkerületünk, az aratási és szüreti szupplikációk végképi eltörlésének szükségét elvileg beismeri: azonban, a testvéregyházkerületekkel, eddig fönnállott testvéries viszonynál fogva ez ügyet sokkal fontosabbnak tartja, minthogy a fölött jelen fölterjesztés alapján döntőleg határozni jónak látná. Miért ez ügyet, a már különben is több nagy fontosságú egyházi, és iskolai ügyek által szükségelt, s kilátásba helyezett egyetemes konvent tárgyai közé sorozza.

Nevezett számvevő s vizsgáló-küldöttség jegyzőkönyvének többi pontjai jóváhagyatván, tudomásul vétettek.

67. Hegedüs László főiskolai világi algonodnok és Szinyei Gerzson közigazgató urak jelentik, hogy a főiskola kebelében föllállított szépészeti muzeum, részint a kibocsátott fölhevő ivekre már eddig is szép sikert eredményezett adakozások, részint az egyházkerület följánlott gyámolítása folytán, szép jövendőnek néz eléje, de még mind ez csak kezdetleges mozzanatát képezi a cél csak valamennyire is lehető megközelítésének; jónak látnák e célból a nagyméltóságú magyar királyi minisztériumot megkeresni az iránt, hogy a már kezdetlegesen szervezésnek indult szépészeti muzeumnak, mint egy oly közös intézetnek gyarapítására, melynek célja nem csak az leendő, hogy a főiskola körében tanuló ifjaknál ébreszsen a szépészeti tudományok iránt érdekeltséget, hanem a hazai egyetemes közönség előtt is mindenkor nyitva állván, jótékonyan hasson a nemzeti közművelődésre, s a szép izlés terjesztésére, egyszer mindenkorra 1500 forintot ajánlani, s azt már a jövő évi országos költségvetésbe fölvenni méltóztatnék. Kérvén egyszersmind az egyházkerülettől, ennek jóváhagyását.

Egyházkerületünk miként maga részéről a föllállítani célbavett szépészeti muzeum gyámolítására minden lehető áldozattételre késznek nyilatkozott: úgy megegyezésével a siker szives ohajtása mellett ahoz is örömmel járul, hogy a magyar királyi minisztérium e célból segedelemnyújtás végett megkerestessék.

68. A múlt évi szeptember 24, 25-ik napjain Vajánban tartott egyházkerületi közgyűlés határozata értelmében, a sárospataki főiskola 1872-ik évi költségvetése bemutatván:

az összes jövedelem előszámításában fölvétetett: 52,107 frt. 2 $\frac{1}{2}$ kr. jövedelem;
az összes kiadásban pedig 51,432 frt. 33 kr.

A főiskola jövedelméhez tartozó 27 telek után járuló mintegy 1000 forintot erő hegyifa, minthogy ezen famennyiség a tantermek, és hivatalszobák fűtésére használtatik, sem kiadási, sem bevételi rovatba nem tétetett ki; és hogy

az alumnalis pénztár 53,365 frt. 96 kr. tőkége után járó 6352 frt. 11 kr. kamata, részint ösztöndíjakra, részint a tápintézetre lesz fordítandó.

A főiskolának bemutatott költségvetése jóváhagyatván, a bemutatott példány megőrzés végett levéltárba tétetni rendeltetik.

69. A főiskolai építkező bizottság, a tervezetbe vett gimnáziumi épület előmunkálatai eszközése, jelesen a minél jutányosabb áron beszerzendő építkezési anyagok tárgyában jelentést tevén: jóváhagyatni kéri a téglá és cserép jutányos beszerzése céljából teendő azon intézkedését, hogy a Sárospatak városa által kezelt téglavetőde 6 egymás után következő évre 10 darab 1000 forintos részvény alapján a főiskola, a sárospataki népbank, és Bódogh Károly mérnök által haszonbérbe vétessek, a még 10 részvényből: 5 a főiskolát, 3 a népbankot, és 2 Bódogh Károlyt illetné.

Ajánlatba hozza továbbá, hogy mielőtt a tényleges építkezés munkába vétetnék: a gimnáziumi épület terve, idősb báró Vay Miklós főgondnok ur közbenjöttével Pesten, különösen a fűtés berendezése tekintetéből, a szakértők bírálata alá bocsátassék.

Az építkezés tényleges munkabavétele körül, a bizottság a szokásos pályázati módszert előnyösnek nem találván: az építésnek, egy kellően díjazott szakértő egyén felügyelete mellett, házilag leendő foganatosítását véleményezi, és kijelenti, hogy az építkező bizottság azon leend, hogy a folyó év nyarán az épület alapmunkálatai lehetőleg befejeztetvén: a jövő 1873-ik évben az építés teljes erővel foganatosíttassék, és ha csak lehet, teljesen be is fejeztessék.

A faanyagok beszerzésére nézve, a magyar királyi pénzügyminisztériumot véli a bizottság megkeresendőnek, hogy az építkezéshez szükségelendő faanyagok, a magyar királyi koronai javak erdőségéből jutányos áron szolgáltatassanak ki.

Az építkező bizottság fentebb előterjesztett és kellően indokolt jelentése, az egyházkerületi közgyűlés által egész terjedelmében helybenhagyatván: az abban foglaltak foganatosítása végett, a jelentésttevő bizottságnak visszaadni rendeltetik; egyszersmind báró Vay Miklós főgondnok ur tisztelettel megkéretni határoztatik, hogy az építtetni szándokolt gimnázium tervrajzát, különösen a fűtés tekintetében, Pesten szakértőkkel felülvizsgáltatni méltóztassék; minélfogva az építkező bizottság utasítatik, hogy a többször említett épületi tervet, és költségvetést a felülvizsgálat eszközöltetése végett főgondnok urhoz tegye által.

70. Előadatván, hogy a boldogemlékezettü Pálóci Horváth Mária bőkezű adományozása folytán egyházkerületünk birtokába jutott ajnácskő-déteri vagyon, mely leginkább erdőségből áll, s mely jelenleg, nem épen előnyös föltételek mellett, huzamos időre haszonbérbe van adva, s aránylag igen csekély jövedelmet ad, valószínű, hogy jelenleg vevőre találna, s e végett két rendbeli ajánlat is terjesztett szuperintendens ur elébe.

Ámbár ezen vagyon a végrendelkező intézkedése szerint az elárusítás tárgyát képezi: miután azonban a vagyon jelenlegi értékéről, tekintve a föld árának emelkedését is, az egyházkerület semmi kellő tájékozással nem bír: szuperintendens ur elnöklete alatt: *Szabó András* unghi esperes, *Kovács Károly* unghi egyházmegyei tanácsbíró, *Kun Dániel* jogigazgató, valamint *Török József* gömöri esperes és *Ragályi Gyula* tanácsbíró urak azon utasítással küldetnek ki, hogy *Török József* esperes és *Ragályi Gyula* urak mindenekelőtt a

helyszínén megjelenvén: a kérdéses birtok szabályos megbecsülését eszközölgék, s a beszerzendő adatokat szuperintendens ural közölvén, egy eleve közhírré tett határnapon, a fent megnevezett küldöttség a netalán jelentkező vevőkkel magát érintkezébe tegye, s a beszerzett hiteles adatok alapján, a birtok elárverezése iránt az alkudozást kezdje meg, s eljárása eredményét az egyházkerületi közgyűlésnek majdan jelentse be.

Minélfogva az ezen birtokra vonatkozó iratok, különösen pedig a jelenleg érvényben lévő haszonbéri szerződés Török József esperes és Ragályi Gyula tanácsbíró urakkal jó eleve közöltetni határoztatik.

71. Misley Károly egyházkerületi dékán bemutatja a *papi özvegyárva*- a *szükösi* és a *hollandi gyámtárakról* vezetett 1871-ik évi számadását a következő tételekben:

I. Papi özvegyárvatár:

Bevétele volt összesen	16379	frt.	94	kr.
Kiadása „ „	13696	„	10	„
<hr/>				
Levonva a bevételből a kiadást, marad készpénz a jövő számadásra	2683	frt.	84	kr.

A papi özvegyárvatár valódi állása:

Tökében és biztosított ajánlatokban	415	frt.	—	kr.
Évenként fizettetni szokott ajánlatokból kint van	371	„	82	„
Kölcsön kamatra kiadott tökében van	43234	„	—	„
Ezek után kint lévő régibb és folyó kam. van	2498	„	36	„
Folyó 1871. évben kölcsön adott tökében van	11650	„	—	„
Készpénz maradvány van a jelen számadásnál	2683	„	84	„
<hr/>				
A tár valódi állása tehát	60853	frt.	2	kr.

II. Szükösök pénztára:

Bevétele	4441	frt.	50	kr.
Kiadása	3176	„	73	„
<hr/>				
Levonva a bevételből a kiadást, marad készpénz a jövő számadásra	1264	frt.	77	kr.

A szükösi pénztár valódi állása:

Kamatra kiadott tökéek összege	20370	frt.	76	kr.
Ezek után kint levő régibb és folyó kamatokban	1726	„	47	„
Folyó 1871. évben kölcsön kam. kiad. tökében	2200	„	—	„
Készpénz maradvány a jelen évi számadásnál	1264	„	77	„
<hr/>				
A tár valódi összes állása tehát	25562	frt.	—	kr.

III. A hollandi gyámtár:

Bevétele	5408	frt.	71	kr.
Kiadása	5211	„	90	„
<hr/>				
Levonva a bevételből a kiadást, marad készpénz a jövő számadásra	196	frt.	81	kr.

A hollandi gyámtár valódi állása:

Magánosoknál, egyházaknál s takarékpénztárban s tökében van	26289	frt.	40	kr.
Tökék után kint lévő kamatokban van	990	„	38	„
Folyó 1871. évben kölcsön kamatra kiadott	4480	„	—	„
Készpénz-maradvány a jelen évi számadásnál	196	„	81	„
<hr/>				
A hollandi gyámtár valódi állása	31956	frt.	59	kr.

Tudomásul vétetik. Ezzel kapcsolatban:

72. A papi özvegyárvatárból a részvénydíjak utáni özvegyi osztalékkulcs megalapításával megbízott küldöttség jelenti: miszerint Misley Károly egyházkerületi dékán kimutatása szerint, a mint már a megelőző pontban is látható:

A papi özvegyárvatárba az 1871-ik évben bejött

az egyházmegyéből részvények után	1167	frt.	55	kr.
Hirdetés útján	58	„	35	„
Kegyes alapítók alapítvány tőkájében	415	„	—	„
Magánosoknál és egyházaknál tőkében	43234	„	—	„
1871-ben kiadott kölcsöntőkékben	11650	„	—	„
1871-ik évi készpénzmaradvány	2683	„	84	„

Összeg 59208 frt. 74 kr.

Ezen összegből 2300 frt. után fizettetik 6⁰/₁₀ kamat

„ „ 56908 „ „ pedig 8⁰/₁₀ kamat

2300 forintnak 6⁰/₁₀ kamatja egy évre 138 frt. — kr.

56908 „ 8⁰/₁₀ „ „ „ „ 4552 „ 64 „

Évi kamatösszeg 4690 frt. 64 kr.

Ezen 4690 frt. 64 krajcárnak $\frac{2}{3}$ -ad része tesz 3127 frt. 8 krt.

Ezen 3127 frt. 8 kr. lenne tehát a papi özvegyárva-
knak részvényeik után, az alapszabályok III. fejezet 1-ső pontja értelmében kiosztandó.

Nevezett összeg a papi özvegyárvatárhoz igénytartó részvényesek száma után elosztatván: küldöttség az osztalékkulcsot az I-ső osztályban 36, a II-ik osztályban 24, a III-ik osztályban 12, a IV-ik osztályban 6 frtjával véleményezi megalapítandónak.

Küldöttség véleményes jelentése tudomásul vétetvén s jóváhagyatván: egyházkerületi dékáni hivatal utasított, hogy az özvegyárva-
k illetőségét ezen osztalékkulcs szerint szolgáltatassa ki.

73. A folyó évi april hó 25., 26. napjain tartott egyházkerületi számvevő-
szék jegyzőkönyve bemutatván:

az abban foglalt határozatok és intézkedések egész terjedelmében helybenhagyattak.

Különösen annak 15. számú határozatára vonatkozólag, mely szerint néhai Szemere Bertalan úr és neje által a papi özvegyárva-
tárt illető alapítványt, mely huzamos idő óta nem fizettetik, számvevőszék a követelések sorából végleg kitöröltetni indítványozza: tekintve, hogy ezen tár létezését egyenesen néhai Szemere Bertalan úr fenkölt szellemü kezdeményezésének köszöni, indítatva az ő személyéhez csatolt kegyeletes emlékektől is, az egyházkerületi közgyűlés ezen tartozásoknak a követelések sorából leendő kitörölését elhatározza.

74. Olvastatott a „Magyarországi protestáns reform-egylet“-nek Szenczi Fördös Lajos és Kovács Albert által egyházkerületünkkel megfigyelés és pártolás végett közlött programja.

Az előterjesztett program és alapszabályok minden észrevétel nélkül köztudomásul vétettek.

75. Idősb báró Vay Miklós főgondnok úr folyó évi május hó 1-én kelt jelentésében előterjeszté, hogy néhai magy. kir. ágens Viléz József ur által, egy a keszthelyi gazdasági iskolában magát kitüntető helvét hitü ifjú ösztöndíjjára 1816-ik évben 1000 váltó forint alapítatván: ezen összeg az utolsó időkben Barkassy Imre ur által kezeltetett, halála után pedig a földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium rendeletei szerint az időközben 1966 forint 10 krra szaporodott tőkét ideiglenesen gondozása alá vévén, felsőbb jóváhagyás mellett s a beadott takarékpénztári könyv szerint a miskolci takarékpénztárba 6⁰/₁₀ kamat mellett elhelyezte.

Jelenti továbbá, hogy ezen tőke jelenlegi kamatja 117 frt. 69 kr. jelenleg bizonyos Kauer Géza nevü ref. ifjunak fele részben már kifizettetett, másik fele pedig tudniillik 77 forint 67 kr. nevezett ifjunak a jövő október hó utolsó napján lesz kifizetendő.

Jövendőre pedig ezen ösztöndíjat a keszthelyi tanintézet igazgatósága meghallgatásával az egyházkerület és főgondnoka fogván adományozni; az alapítványi ügyre vonatkozó és iratjegyzékben foglalt okmányokat levéltárunkban leendő elhelyezés végett bemutatja.

A bemutatott 1966 forint 10 krról szóló takarékpénztári könyv megőrzés végett Bakos Antal egyházkerületi pénztárnoknak azon utasítással adatik ki, hogy annak kamataiból Kauer Géza keszthelyi tanintézetben tanuló ösztöndíjára folyó évi október hó utolsó napján 77 frt. 67 krt fizessen ki.

A szintén bemutatott iratjegyzékben foglalt 9 darab okmány pedig megőrzés végett levéltárunkba betéttétvén, midőn ezen intézkedésünkről főgondnok urat jegyzőkönyvi kivonaton értesítjük: ez ügyben tanusított buzgó fáradozásaiért az egyházkerületi közgyűlés köszönetét kifejezni elhatározta.

76. Felolvastatott Molnár Aladár miniszteri tanácsos urnak folyó évi április 24-én főgondnok úrhoz intézett azon levele, melyben a népiskolai tanítók nyugdíjazása tárgyában nyomtatás alatt lévő munkájára híván föl figyelmét, egyszersmind előterjeszti rövid vázlatban a tervezetet és alapszámítást, melyre ezen nyugdíjintézményt fektetni óhajtja. Ezen tervezet szerint a nyugdíjösszeg részben az illető néptanítók és egyházak aránylag igen mérsékelt befizetései és a kormány segélyezése által lenne előállítandó.

Teljes méltánylattal szemlélte egyházkerületünk Molnár Aladár miniszteri tanácsos urnak a népnevelés, általában pedig az emberiségi ügyek javítására célzó törekvéseit, különösen a már is szép eredményeket tanusító *balaton-füredi szeretetház* fölállítása körül kifejtett fáradozásait, és örömmel karolja föl a tiszáninneri egyházkerület az ő fennkölt szellemének ezen újabb nyilvánulását is, mely által a munkaképtelenné vált néptanítók s azok özvegyei és árvái sorsa jelentékenyen meg fog javittatni.

Bár óhajtotta volna az egyházkerületi közgyűlés az egész munkálatot birni, hogy ezen humanisztikus intézmény fölött kimerítőbb tájékozást nyerhetett s az iránt határozottabb véleményt mondhatott volna; mindazáltal a tervezetben kifejtett nézetéből is meggyőződve az ügy magasztos voltáról: azt elvben ezennel magáévá teszi. A menyiben azonban az átnézett rövid tervezet szerint e nyugdíjintézet létesítése terhet róna ugy egyes egyházainkra, mint tanítóinkra: autonom közigazgatásunk elvei és gyakorlati eljárása szerint, ezen nyugdíjazási tervezet kiadatik egyházmegyéinknek oly utasítással, hogy e fontos ügyben az egyházak s tanítók véleményét az egyházmegyék legközelebb tartandó gyűlésükön kitudván, azok alapján véleményes jelentést terjeszsenek föl őszi egyházkerületi közgyűlésünkre.

Az egyházak kihallgatására nézve legcélszerűbbnek tartja egyházkerületi kormányunk azt a módot, ha az egyházak az egyházmegyeyei gyűlésre küldendő követeik által nyilatkozataikat beadják.

77. Szuperintendens ur jelenti: miszerint a Szondy-Kenessey-féle minden évben egyházmegyénként változó egy szegény egyház fölsegélésére rendeltetett alapítvány 133 frt. kamatja az illető helyről hozzá megküldetett.

Egyházkerületünk ez alapítványt a gömöri egyházmegyében lévő templomot és iskolát építő *lekenyei szegény egyház* segélésére határozta kiadatni.

78. Olvastatott a néhai boldogemlékezetű Láczy Szabó Zsuzsánna, férjezett Kun Bertalanné 1871. szeptember 21-dikén kelt végrendeletének hiteles kivonata, melyszerint a boldogemlékezetű végrendelező a sárospataki határban fekvő malomkőbányában lévő részét, mely a testvéreivel együttesen birt bányarészletnek egy

ötödét teszi: holtig való haszonvétellel férje Kun Bertalan úrra, az ő halála után pedig testvére Láczy Juliánna Katona Zsigmondnéra hagyományozván, rendeli:

a) hogy ezen örökségtől a birtokbavétel után a sárospataki ref. főiskola tanintézete alaptőkéjének gyarapítására 500 forintot;

b) a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület Miskolcon létező főleánynövelde alaptőkéje javára 500 forintot;

c) a miskolci ref. lyceum alaptőkéjének gyarapítására szintén 500 forintot legyen köteles a hagyományt öröklő Láczy Juliánna Katona Zsigmondné vagy örökösei kifizetni vagy ezektől, ha a tőkét maguknál tartani akarják, külön-külön 6% kamatot biztosító betáblázott kötvényt adni.

A közoktatás előmozdítása céljából a nemzeti művelődés oltárára kegyeletes érülettel föltett ezen alapítvány-áldozatokat, mint a protestáns buzgóság újabb fényes nyilvánulását, az egyházkerületi közgyűlés kedvesen fogadván: a midőn a nemeskeblű hagyományozó emléke megörökítése végett nevét jegyzőkönyvébe igtatja, egyszerűsmind elismerő köszönetét az elhunyt hátrahagyott férje Kun Bertalan szuperintendens úr tudomására juttatni elhatározza.

A hitelesített alakban bemutatott s alapítványlevel gyanánt szolgáló végrendeleti kivonat az egyházkerület levéltárában elhelyeztetvén: a szokott módon szabályosan nyilváníttatni s tudomás végett a sárospataki ref. főiskola a miskolci ref. lyceum és a miskolci főleánynöveldei igazgatóságokkal azon utasítással közöltetik, hogy az örökség megnyilta esetében, az alapítvány érvényesítése iránt, a végrendelet értelmében a szükséges intézkedéseket tegyék meg.

79. Bábonny község lakossága, az állítólag a lelkész és tanító részére adott birtokmennyiséget természetben $1\frac{1}{2}$ holddal meghaladó erdőterületi többletet maguknak visszaadni kéri.

Miután a kihasítást végrehajtó mérnöknek az iratokhoz csatolt bizonyítványából az tűnik ki, hogy a bábonnyi lelkész és tanító részére folyó évi január hóban csupán 13 hold erdőt hasított ki; és miután a folyamodók ezen panaszkérvényükben önmaguk is beismerik, hogy a lelkészt és tanítót ezen erdőből 13 hold illeti, azon állításuk tehát, hogy $1\frac{1}{2}$ holddal több hasítottatott volna ki a lelkész és tanítónak, téves felfogáson alapul: a panasznak tárgyi tényálladéka hiányozván, azzal elutasíttatnak.

80. Ugyancsak a bábonnyi zsellérek a rájuk a lelkészi és tanító számára kivetett 4 ölfá fizetés terhe alól magukat fölmentetni, továbbá a lelkész és tanító által a zsellérek failletményéből elhordott összesen 144 frt. értékű fa árát megtéríteni kéri.

Hasonló, az illető egyházak belügyeit tárgyazó ügyek felett első fokulag határozni az egyházmegyék lévén illetékesek: ezen kérvény az illető felsőborsodi egyházmegyéhez általtétetni határozatott.

81. A restei egyházközség folyamodik, hogy Beregszászy Sámuel nyugalmazott lelkésznek a papi fizetések minimumát 133 forint $33\frac{1}{2}$ krnak készpénzbeni lefizetésén felül kimutatván a 400 frt. papi fizetést is, számukra új lelkészválasztás engedélyeztessék.

Ezen ügy elintézés végett az abauji egyházmegyéhez tétetik át.

82. A felsőzempléni egyházmegye minden lelkészi és tanítói;

83. A gömöri egyházmegye a mártonfalvai lelkészi;

84. Ugyanazon egyházmegye a feledi leányegyház tanítói;

85. Ugyanazon egyházmegye a majomi tanítói;

86. Az abauji egyházmegye a devecseri megjobbitott tanítói;

87. A tornai egyházmegye a zsarnói egyház javított tanítói díjlevelét megerősítés végett fölterjesztvén:

A bemutatott díjlevelek az illető egyházmegyék véleményéhez képest megerősítettvén, azokból egy-egy példány levéltárunkba elhelyeztetni, a többi példányok pedig használat végett az illető egyházmegyékhez és egyházakhoz visszaküldetni határozottatott.

88. A gömöri egyházmegye a *szűrtori* egyházat temploma kijavitása céljából a négy egyházkerületben hirdetésre;

89. A tornai egyházmegye a *jabloncai* egyházat, iskolája, paplaka és földrengés által megrepedezett temploma helyrehozása céljából országos segélygyűjtésre;

90. A felsőborsodi egyházmegye *Rudó-bánya* egyházközséget temploma kijavitása céljából a 4 egyházkerületben leendő hirdetésre;

91. A felsőzempléni egyházmegye pedig az *abarai* leégett templomát s tornyát újból építő egyházat szintén a testvéregyházkerületeknek hirdetésre ajánlván:

A megnevezett egyházak a négy testvéregyházkerület pártfogásába ajánltatván, a hirdetendők sorába fölvétetni kéretnek.

92. Olvastatott Apostol József egyházkerületi világi jegyző Miskolcon 1872. évi ápril 29-én kelt levele, melyszerint körülményeinek változása által indítatva érzi magát, hogy az 1863-dik évi május 5-én Miskolcon tartott közgyűlésen egyházkerületünk bizalmából nyert világi jegyzői hivatalt egyházkerületünk kezeibe letegye; fontos ok által kényszerítette lévén megválni azon hivataltól, melyet 9 éven keresztül valódi lelki örömmel viselt; egyszersmind egyházkerületünk gondoskodásának tárgyait képező intézetek iránti kegyelete tanusítványául egyrészlől, másrészlől emlékeül egyházkerületünk kebelébeni hivatalviselésének, a sárospataki főiskolában fennálló tápintézet javára, ily cím alatt: „*Apostol Pál szuperintendens emlékeül, fia Apostol József volt egyházkerületi világi jegyző*“: 300 azaz háromszáz osztrák értékű forint alapítványt tesz. Mellékelvén az erről szóló alapítványi oklevelet, melyszerint kötelezi magát, hogy ezen 300 forintnak 8⁰/₁₀ kamatát 1872. május 1-sőjétől kezdve 5 éven keresztül minden év július havának 15-dik napjáig a címzett főiskola pénztárába beszolgáltatja, öt év elteltével pedig a 300 osztrák értékű forintot egészen lefizetendi, feltartván egyébbiránt magának, hogy azt elébb is kifizethesse; kijelentvén azt is, hogy az említett tőke összegét időközben történhető halála esetében örökösei hagyatékából azonnal kifizetni tartoznak, jelzálogul lekötvén a miskolci 4244. számú telekjegyzőkönyvben 3804. helyrajzi szám alatt bevezetve lévő fekvőséget, megengedvén, hogy ha egyházkerületünk szükségesnek találja, a fennebb idézett 300 forint erejéig, a zálogjog bekebelezethessék.

Sajnálattal értesül egyházkerületünk Apostol József urnak jegyzői hivataláról ekként történt leköszönéséről, s meg van győződve, hogy ha visszalépésére elháríthatlan okok nem kényszerítik, hivatalát tovább is folytatandja, s midőn 9 évi hivataloskodása ideje alatt közügyeink javára kitüntetett készséges ügybuzgó fáradozásaért elismerését és köszönetét jegyzőkönyvileg kifejezi: egyszersmind sárospataki tápintézetünk javára tett s boldogult atyja kedvelt szuperintendensünknek egyházkerületünk által is kegyelettel őrzött emlékét megújító 300 osztrák értékű forint kegyes alapítványát köszönettel fogadja, s kedves zálogául tekinti azon szeretetnek, mely úgy a tisztelt alapítót, mint boldogemlékezetű édes atyját egyházkerületünkkel egyesítette.

93. Apostol József egyházkerületi világi főjegyzőnk lemondása következtében a világi főjegyzői állomás betöltendő lévén:

Arra az eddigi gyakorlat folytán közgyűlésünk által *Fekete Dezső* eddigi tiszteletbeli világi jegyző ur választatott meg, ki is azt elfogadván, a világi főjegyzői hivatal betöltöttnek tekintetik.

94. Nagy Antal rozsnyói segédlelkész, rozsnyói községi tanítónak lett választása után is részvényes tagja akarván maradni papi özvegyárvatárunknak:

A kötelezettségek pontos teljesítése föltétele alatt továbbra is tagul ismertetik.

95. Imre István szinpetrii lelkész néhai atyjáról reá maradt szükösi tárunkat illető 42. frt. tőke s annak kamatai elengedéseért folyamodván:

Különös tekintettel, folyamodó korlátolt anyagi körülményeire, tőke- és kamattartozása elengedettett.

96. Szabon János jánosii lelkész, szuperintendens úrhoz irt levelében sérelmesen panaszolja: miszerint segédje Csabai Pál a legutóbbi katona-ujoncozás alkalmával Tornalján, mint 3-dik korosztályba eső szőkevény védköteles, a mint az illető esperes ur által mellette adott bizonyítványra tett hátirat is mutatja, rendes katonának besoroztatott, azon oknál fogva, mert az ilyen — mint mondatik — a tényleges katonai szolgálat alól fölmentésre igényt nem tarthat, holott már két ízben fölmentetett, de harmadizben a fölhevást a sorozás után csak hetednapra kapván: a sorozó bizottság előtt idejében meg nem jelenhetett, s bár a későn kapott fölhevásra azonnal önként jelentette is magát: ezen jelentkezése csak annyi kedvezményben részesíté őt, hogy nem négy, hanem három évi rendes fegyverszolgálatra soroztatott be. Kéri azért az ügyet az illető honvédelmi minisztérium elé kellő orvoslás végett fölterjeszteni, hogy a törvény szigora reá, önhibáján kívül ne alkalmaztassék, s papi pályáján lehető előhaladása ez által ne akadályoztassék.

Szuperintendens ur ez ügyben az illető honvédelmi minisztériumhoz fölterjesztését megtévén: eredménye beváratik, s annak eredménytelensége esetében, minden más célravezetőbb orvoslási módok megkísértésére továbbra is megbizatik.

97. Lásbas Menyhért szentesi lelkész folyó évi ápril 16-án szuperintendens urhoz intézett levelében előterjeszti, hogy folyó évi ápril 9-én a szentesi egyházhoz tartozó bolyi leányegyházban lakó helvéthitvallást követő Kolossy Józsefet haldoklása alkalmával, midőn már eszmélete elhagyta, az ott lakó róm. kath. plébános Szepessy Eduárd halotti szentségekkel ellátta, sőt a róm. kath. vallás hívei közé átvette, és ezt a kath. szertartások szerint, leltározása ellenére el is temette. Minélfogva intézkedést tétetni kér, hogy nevezett római kath. plébános, a vallás ügyében hozott törvények megtartására utasíttassék.

Miután alig hihető, hogy egy egyén halála előtt párperccel oly fontos cselekménynek, mint egyik hitvallásról a másik hitvallásra való áttérés kellő megfontolásával birhasson; és miután fennálló törvények az áttéréseket bizonyos formákhoz kötvén, azok megtartása minden felekezeti lelkésznek kötelességében áll; jelen esetben pedig mint ez a róm. kath. plébánosnak bemutatott eredeti hivatalos levele is igazolja, ezen a törvényben előirt formák tekintetbe nem vétettek: e körülmény a magyar királyi vallás- és közoktatási minisztériumhoz följelentetni rendeltetvén, egyszersmind egy indokolt fölterjesztésben fölkéretni határozatnak, hogy a hasonló vallási sérelmek okozásától nemcsak a nevezett lelkész, hanem a vallásügyi törvények pontos megtartására a lelkészeket valláskülönbség nélkül kötelezni méltóztassék, mint ezt jelen jegyzőkönyvünk 9-dik pontjában is kifejeztük.

98. Tóth Sándor nyugalmazott agg lelkész a hollandi gyámtárból 100 frt. évi segélyért, vagy 1844-től 1871-ig a papi özvegyárvatárba, évenként befizetett pénze visszafizetéseért folyamodván:

Kérelme első ágára nézve a pénzügyi választmányhoz tétetik át, papi özvegyárvatári jogaira nézve pedig a dékáni hivatal utasittatik, hogy mint nyugalmazott lelkésznek, részvénydíja után eső osztalékát, a megállapított kulcs szerint, már ez évben is, s ez után rendesen adja ki.

99. Szuhay Sándor és Hebránc Károly csobádi lelkész és tanító, hollandi tárunkat illető tőketartozásuk elengedéseért folyamodván:

Miután egyházkerületünk több ízben határozottan kimondotta, hogy tőke el nem engedtetik, kérelmük nem teljesíthető.

100. Halmi Gusztáv papi pályájáról lelépett segédlelkész, kibocsátványát az abauji egyházmegye múlt évi szeptember 5-én Göncön tartott közgyűlésén beadván, a jegyzőkönyv 71-ik száma alatti határozat szerint ezen kibocsátvány szuperintendensi hivatalunkhoz visszaküldetik.

Tudomásul vétetett.

101. Homolya István, csurgói ref. gimnáziumi tanár folyamodik szuperintendensi hivatalunkhoz az iránt, hogy ő, bár a 2-ik, vagyis lelkészképeségi vizsgát Debrecenben már letette, s ámbár az első vizsgája után a kápláni tisztek teljesítésére kibocsátó levéllel nem bír, de miután a dunántúli egyházkerületben, ottani szabályok szerint, ily kibocsátás nélkül is lehet káplánkodni, s ő mint ki ily káplánkodásáról, kellő bizonyítványt fog állítólag előmutathatni, kérdésbe teszi, hogy azon esetre: ha, mint kilátása is van, az ungi egyházmegyében kápláni alkalmazást nyerendne, fog-e ő a folyó évi julius havától ezen egyházkerület kebelében viselendő káplánságában mint 2-ik vizsgát letett egyén tekintetni? vagy azon körülmény, hogy 2-ik vizsgáját, nem itt, hanem Debrecenben tette le, nem fog-e hátrányára kifogásoltatni?

Bár egyházkerületi szabályaink szerint két évi kápláni gyakorlat kivántatik arra, hogy valamely bekebelezett egyén lelkészképeségi vizsgát tehessen, s e két gyakorlati év, csak is a káplánságra kibocsátó levél keltétől számíttatik. De miután a dunántúli egyházkerületben kibocsátó levél nélkül is szokásos a káplánkodás, s folyamodó Homolya István ily két évi gyakorlatról késznek nyilatkozik bizonyítványt előmutatni: a tisztelt testvéregyházkerület szokásos szabályai méltánylása mellett, azon esetben, ha e két évi gyakorlatról valósággal hiteles bizonyítványt mutatand elő, s letett 2-ik vizsgájáról szóló bizonylata is a lelkészképeség kellékeinek megfelelőnek találtatik: egyházkerületünk kebelében folyó évi julius havától kezdendő segédlelkészkedésében mint lelkészképesített egyén fog tekintetni.

102. Kölcsönt kérő egyházak és egyesek:

Az alsözempléni egyházmegyéből: az *ondi* iskolát építő egyház 200 forintot; a *karádi* iskolát építő egyház 200 forintot;

A felsözempléni egyházmegyéből: az *abarai*, tűzvész által templomától megfosztatott egyház 1000 frtot; a *ladmaci*, új iskolát építő egyház 800 frtot; a *szőlőskei*, templomát újból építő egyház 100 frt.; *Soltész Károly*, miglészi tűzkárvallott lelkész segélyt vagy 130 forint kölcsönt;

A felsőborsodi egyházmegyéből: a *bánfalusi*, új iskolát építő egyház 500 forintot, a *martonyii*, paplakát ujitó egyház 100 forintot;

A gömöri egyházmegyéből: a *gortva-kisfaludi*, paplakot építő egyház 500 frtot kérő folyamodványaik, a pénzügyi választmányhoz rendeltettek áttétetni.

103. Államsegélyt kérő egyházak és egyesek:

Gömörből: a *gortva-kisfaludi* s *feledi* paplakot építő egyház 800 frtot.; a *horkai*, új iskolát építő egyház 200 frtot.; a *kálosai*

templomát javítani akaró egyház; a *lekenyei*, iskolát építő egyház; a *zsórii*, építkező leányegyház 200 forintot;

Alsóborsodból: a *tisza-oszlári*, adóssággal terhelt, s új iskolát építő egyház; *ládházi*, *mályii* adóssággal terhelt építkező; *ónodi*, *bőcsi* egyházak;

Alsözemplénből: a *perbenyiki*, tűzvész által minden egyházi épületeitől megfosztatott egyház; *ágcsernői*, *bacsikai*, *király-helmeci*, *berzéki*, *lúcai*, *kaki*, *monoki*, *ricsei*, *kis-rozvági*, *kis-dopszai*, *simai*, *sárai* egyházak, *Rác Ábrahám*, agárdi lelkész 128 vagy 180 forintot;

Felsőborsodból: a *damaki*, *tardonai*, *szakácsii*, *szentjakabi*, *parasznyai* egyházak;

Abaujból: a *vajkóci*, templomtetőzetét s iskoláját építő, *rásonyi*, temploma építését bevégezni akaró, *függödi*, temploma belsejét fölszerelni akaró, *selyebi*, templomát és melléképületeit javító, *krasznikvajdai*, templomát javító, *lánci*, templomát újító, *kéri*, adóssággal terhelt, s iskolai épületeit átalakító, *regmeci*, templomát javító, *bistci*, iskola épületeit fentartani nem bíró, *nádasdi*, adóssággal terhelt, *pányoki*, iskolát építeni akaró, *felső-dopszai*, iskolát alapító s 400 frtot kérő egyházak;

Felsőzemplénből: Az *abarai* tűzvész által templomától megfosztatott, *zempléni*, *hardicsai*, *szőlőskei*, *nagybárii*, *ladmoci*, *tussai*, *kistoronyai*, egyházak;

Tornából: a *komjáthii*, iskolát építő s templomát zsindelezni akaró, *körtvélyesi*, adóssággal terhelt, tűz által károsult s minden egyházi épületeit részint újból építeni, részint kijavítani akaró, *szilási* iskoláját javító, *égerszögi* iskolát építő, *tornai* alakuló, *barkai* templomát, tornyát javító, *b.-lenkei*, *becskeházi* szegény egyházak;

Ungból: a *lucskai*, *ágteleki*, *gálocsi*, *pályini*, *salamoni* szegény egyházak; *Rásky Endre* elemi csapások által károsult vajkóci lelkész, *Zay János* bótfalvai 43 éves előkönyörgő

folyamodványaik az államsegélyosztó kerületi küldöttséghez határozattak áttétetni.

104. A hollandi gyámtárból segílyt kérő egyházak és egyesek:

Alsóborsodból: a *ládházi*, *mályii*, *ónodi*, *bőcsi* egyházak és *Képes István* igricii leánytanító;

Felsőzemplénből: a *kolbásai*, iskoláját berendezni akaró egyház, *Kiss József* magyar-izsépi lelkész, *Soltész Károly* miglészi lelkész.

Gömörből: a *zsóri*, leányegyház, *lekenyei*, iskolát építő, *sajókeszi* egyházak, és *Simon Ábrahám* helynöküli lelkész;

Abaujból: a *nagy-ídai*, *csobádi*, *kupai* új iskolát építő, *nádasdi* adóssággal terhelt, *kázmárki* szegény egyházak, *Komáromi János* hejcei lelkész, *Beregszászi Sámuel* restei világtalan lelkész, *Szilvássy Erzsébet* néhai Mészáros Ferenc tanító özvegye, maga és számos árvái részére, a szükösi pénztárból is állandó segélyezést kérve, *Tatár Mihály* csenyétei, *Szecsényi István* telkibányai segédlelkész, *Szuhai Sándor* csobádi, *Batta József* kéri lelkészek, *Ruszkay György* fonyi nyugalmazott, *Soltész Antal* bistei, *Német András* pányi tanítók;

Felsőborsodból: *Boldy András*, *Varnay Jánosnő*, *Göz Ferencnő*, *Tarjáni János*;

Tornából: *Kapossy György* jabloncai lelkész, *Nagy József* szádellői, *Török Károly* almási, *Menyhért János* tűz által károsult hivatal nélküli nyomorék agg tanítók;

Ungból: *Szakai István* szeretvai lelkész
folyamodványuk az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz tétettek át.

105. A testvéregyházkerületeknél is hirdettetést kérő egyházak:

Az *abarai* tűzvész által templomától megfosztatott, *tornai* alakuló,

s házankénti segélygyűjtést is kérő, *ládházi*, sok adóssággal terhelt, s paplakot építő, *lekenyei*, iskolát építő, *kupai*, iskolát építő, *rudó-bányai* szegény egyházak

a testvéregyházkerületek pártfogásába kéretnek.

106. Az egyházkerületünk kebelében létező szegényebb lelkészek, s tanítók részére hirdetés útján begyűlt összegből segélyeztetni ajánlottak:

A felsőborsodi egyházmegyéből: Székely Dániel lelkész, és *Nagyszegi Endre* tanító.

Az abauji egyházmegyéből: Litteráty Lajos csécsi lelkész, *Ferencki Endre* kemencei tanító.

A felsőzempléni egyházmegyéből: Erdélyi Sándor kis-bárii lelkész, *Tóth József* kolbásai tanító.

Az alsőzempléni egyházmegyéből: Szinyei Endre lukai lelkész, *Szántó Sándor* leleszi tanító.

Az ungi egyházmegyéből: Benedek János reviscsei lelkész, *Tóth István* nagy-geőci tanító.

A segély kiosztás tekintetéből, a dékáni hivatalnak tudomására juttatik.

107. A folyó 1872-ik évben következő egyházak s intézetek vétettek föl közhirdetés útjani segélyezés végett:

1. Közigazgatási pénztár 6 kommunio alkalmával.
2. Papi özvegyárvatár.
3. Sárospataki főiskola két úrnapon.
4. Miskolci lyceum házankénti megkeresés útján is.
5. Marosvásárhelyi és székely-udvarhelyi iskolák egy úrnapon.
6. Egyházmegyei pénztár.
7. Váci siketnémák intézete.
8. Elmebetegek intézete.
9. Pesti theologiai intézet.
10. Szigeti iskola.
11. Losonci iskola.
12. Szegény egyházakban szolgáló lelkészek s tanítók.
13. Moldva-oláh missió.
14. Egyházkerületi nőnevelde.
15. Sárospataki főiskolai tápintézet.
16. Sárospataki tanári nyugdíjintézet.
17. Miskolci lyceumi tápintézet.
18. Tornai alakuló egyház.
19. Rozsnyói leányegyház.
20. Monoki, iskolát építő egyház.
21. Simai leányegyház.
22. Perbenyiki, tűz által károsult egyház.
23. Szakácsi szegény egyház.
24. Rakaca-szendi szegény egyház.
25. Pányi szegény leányegyház.
26. Hutkai szegény leányegyház.
27. Bozsvai egyház.
28. Beszteri egyház.
29. Szőlőskei, templomot építő egyház.
30. Imregi, templomát javító leányegyház.
31. Lenkei, iskolát építő leányegyház.
32. Kupai, iskolát építő egyház.
33. Abarai, tűzvész által templomától megfosztatott egyház.
34. Rudó-bányai szegény egyház.
35. Szutori egyház.
36. Körtvélyesi egyház.
37. Barkai egyház.

- 38. Jabloncai egyház.
- 39. Ágghteleki egyház.
- 40. Salamoni egyház.
- 41. Lucskai egyház.
- 42. Mályii, templomot építő leányegyház.
- 43. Ládházi egyház.

108. Folyó évi nyári közgyűlésünk
 Sárospatakon a főiskolai közvizsgákkal egyidejűleg juliushó 8.,
 9-ik napjain;
 az ezt megelőző egész héten pedig június 30-ától kezdve a
 lelkeszi vizsgák fognak megtartatni.

Jegyzették: *Bálint József*, egyházkerületi főjegyző: az 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 11, 12,
 16, 17, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 38, 43, 44, 48, 49, 50, 51, 61, 62,
 63: a), b), c), d), e), f), g); 64, 66, 67, 71, 72, 74, 93, 96, 101, 108;
Misley Károly, aljegyző: 4, 6, 7, 14, 15, 24, 25, 26, 33, 36, 37, 41, 42,
 45, 46, 47, 53, 54, 57, 58, 60, 65, 77, 92, 94, 95, 98, 99, 100, 102,
 103, 104, 105, 106, 107;
Fekete Dezső, világi jegyző: 13, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 27, 39, 40, 52,
 55, 56, 59, 68, 69, 70, 73, 75, 76, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86,
 87, 88, 89, 90, 91, 97-ik pontokat.

Szerkesztette s kiadta:

B Á L I N T J Ó Z S E F,

egyházkerületi főjegyző.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kimutatása.

1. Szuperintendensi évi jelentés.
2. A képviselők megbízó-, s a meg nem jelentek értesítőlevelei igazoltatnak.
3. A miskolci 4-ik paplak eladási ügye még függőben van.
4. A domesztika ügy a konvent tárgyai közé jegyeztetik.
5. A megintést kapott föl nem szerelt iskolákról esperesi jelentések.
6. Radácsi György gimnáziumi segédtanár államképezdei vallástanítónak kineveztetik, de dija az állam által felebb nem emeltetik.
7. A Horváth Mária-féle hagyaték százaléka elengedése iránt kedvező ígéret tétetik.
8. A szalóci iskola szervezése iránti esperesi jelentés.
9. A vallásos sérelmi esetek orvoslására a minisztérium újra megkéretik.
10. A szuperintendensi hivatalt illető percupai malom ügye ismét a küldöttségre bízatik.
11. A vallás- és közoktatási minisztérium intézvényei: némely gömöri iskolák fölszerelése;
12. Ugyanazon minisztérium Ebeczky Emil tanfelügyelőnek bepanaszolt jogtalan eljárása;
13. " " ismét több beregi iskolák fölszerelatlensége;
14. " " császárné ő Felségének az ágghteleki egyház részére tett kegyes adományozása;
15. " " a tanképesítő vizsgák;
16. " " a sárospataki főiskolai ifjuság szellemi vezetéséről jelentés;
17. " " Kiss József tanfelügyelővé neveztetése;

18. Ugyanazon minisztérium a biztosíték lefizetésére magukat kötelezett katonai egyének házassága;
19. " " a felnőttek oktatásának e folyó évre történt megrendelése;
20. " " a belga illetőségű egyének halotti bizonyítványainak kiszolgáltatása;
21. " " Montedegói Albert Ferencnek heves- és külső-szolnoki első tanfelügyelővé ideiglenesen;
22. " " Talapkovics Emilnek beregh-unghegyei első tanfelügyelővé ideiglenesen;
23. " " Polányi Istvánnak abauj-borsodmegyei másodtanfelügyelővé ideiglenesen lett kineveztetésök;
24. " " az egyházkerületünket illető 1872-ki államsegélynek a miskolci adóhivatalnál történt folyóvátétele;
25. " " az államellenes irányú népiskolai tankönyveknek, másokkali fölcserélése ügyében.
26. Az iskolai kézikönyvek kiállítása iránti újabb intézkedések.
27. A testvéregyházkerületek utóbbi gyűléseik jegyzőkönyvei és névtárai megküldetnek.
28. A dunántuli ref. egyházkerület a moldva-oláhországi missió és a zsinattartás kérdésében konvent tartást sürget.
29. A tiszántuli ref. egyházkerület a genfi reformáció-csarnok hozzáintézett válaszát jegyzőkönyvileg közli.
30. Ugyanazon egyházkerület a protestáns lelkészeknek, az állampénztárból leendő állandó segélyezését sürgeti.
31. Ugyanazon egyházkerület a *sályii, tszavidi*, szegény egyházakat segélyezésre ajánlja.
32. Az erdélyi egyháztanács az oláh-moldvaországi missióügyben szintén konventet sürget.
33. A dunántuli ref. egyházkerület az államsegély méltányos kulcs szerinti elosztása iránt értesít.
34. Általános intézkedések a konvent tartásra, s arra képviselők kinevezése.
35. A gömöri egyházmegye indítványa a lelkészválasztási törvény megváltoztatására.
36. Ugyanazon egyházmegye Török Károly keleméri lelkész fele fizetésének meghagyása és
37. Ugyanazon egyházmegye Szabó Lajos szuhafői tanító 30 forint tőketartozása elengedési ügyében pártolólag lép föl.
38. Az alsóborsodi egyházmegyében a cserépfalusi papválasztás ügye visszatétetik.
39. Ugyanazon egyházmegye az átányi egyház kérelmét a lelkész részére eddig tett szolgálmányok alóli fölmentetése iránt pártolólag terjeszti föl.
40. Izsák László ugyanez ügyben tesz előterjesztést.
41. Ugyanezen egyházmegye Szabó Gergely nyugalmazott tanítónak papi özvegyárvtári részvénydíját évenként kiadatni ajánlja.
42. Kónya Pál nyugalmazott csáthi lelkész nyugdíja iránt tesz előterjesztést.
43. Az alsózempléni egyházmegyéből az őszhangzatos éneklésnek a póttanfolyamokon taníttatása;
44. " " a hotykai egyháznak még egy évig segédlelkész tarthatása;
45. " " a bodrog-kereszturi egyház papi állásának 6 évig rendes lelkész nélküli hagyása;
46. " " Zombory Gedőnek az újvilági pusztán lakó hitsorsosok lelki gondozásáról tett jelentése;
47. " " a simai leányegyházban a tanítói fizetés javítása iránti előterjesztés.
48. A felsőzempléni egyházmegyében a magyar-jesztrebi lelkészi állomás 2 évre feles papság marad.
49. " " a szürnyegi leányegyház lelkészválasztási jogában meghagyatik.

50. A felsőborsodi egyházmegyéből Tóth Miklós panasa Hegedüs Mihály bánhorváti római kath. lelkész törvényellenes eljárása ellen fölterjesztés tételik.
51. " " a nyári közgyűlésre és lelkészvizsgára képviselők neveztetnek.
52. " " a felső-kelecséni erdő eladása ügyében jelentés tételik.
53. " " Boldy András nyugalmazott tanító részére papi özvegyárvatárba befizetett pénzének visszaadása vagy más utoni segélyeztetése ajánltatik.
54. " " Törös Ferenc ládbesenyői lelkész kérelme pártolólágg terjesztetik föl.
55. A tornai egyházmegyének a jósvafői erdő;
56. " " a gönyői lelkészi szőlő eladása;
57. " " a tornai alakuló egyháznak az egri egyház helyett hirdetés útján segélyezése;
58. " " a barkai helyöltő lelkész féljövödelme ügyében tett fölterjesztései.
59. Az abauji egyházmegye az erdő-horváti egyházat átadja Alsózemplénnek.
60. " " a stoláris fizetéseket felebb emeltetni kívánja.
61. Lelkészi és tanítói változások- és elhelyezésekről jelentés az egyházmegyéből.
62. Az egyházkerület peres ügyei vezetésére némely egyházmegyékben új ügyvédek neveztetnek ki.
63. Egyházkerületi népiskolai választmány jegyzőkönyve
- A tanfelügyelőség által ajánlott A., B., C., D., valamint
 - a népiskolai jelentésekre szolgáló rovatos ivék kellő számu példányban kinyomatnak;
 - a vallástanításra szolgáló tankönyvek iránt intézkedés tételik;
 - a 7-ik, 8-ik pontok mellőztetnek;
 - az ünnepi legációkra csak papi pályára készülő növendékek bocsátása s általában a legációk rendezése javaltatik;
 - az unghi egyházmegye iskolai felszerelésére figyelmeztetik;
 - az alsó-borsodi és alsózempléni egyházmegyék az iskolai jelentések pontos beadására hivatnak föl.
64. Általános intézkedések a népiskolák kellő ellátására.
65. Tanképesítő vizsgák megtartása tekintetéből vizsgáló bizottságok fölállítása rendeltetik.
66. A főiskolai szupplikációk eltörlése javaslatba hozatik.
67. A főiskolában fölállítatni célbavett szépészeti muzeum segélyezésére a magyar minisztérium fölkeretett.
68. A főiskola 1872-re szóló költségvetést beterjeszti.
69. Az építőbizottság jelentése folytán a gimnáziumi épületek létesítésére előkészületek tételnek.
70. A Horváth Mária-féle ajnácskő-déteri vagyion eladatása eszközlésbe vétetik.
71. Mísléy Károly dékán 1871-ik évi számadása a papi özvegyárva-, szükösi- és hollandi gyámtárakról.
72. A papi özvegyárvatár részvénydíjai utáni osztalékkulcs megalapításával megbizott küldöttség véleményes jelentése.
73. Az egyházkerületi számvevőszék jegyzőkönyve bemutatattik.
74. A magyar protestáns reform-egylet programja egyházkerületünknek megküldetik.
75. Idősb báró Vay Miklós főgondnok ur jelentést tesz a Vitéz József-féle alapítványról.
76. Molnár Aladár miniszteri tanácsos levele a népiskolatanítói nyugdíjintézet ügyében.
77. A Szondy-Kenessey alapítványi kamat a lekenyei egyháznak adatik ki.
78. Lácza Szabó Zsuzsánna, férjezett Kun Bertalanné végrendelete felmutattatik.
79. A bábonyi egyházközség a lelkész és tanító részére földbirtokban kiadott többletet visszakívánja.
80. Ugyancsak a bábonyi zsellérek a lelkész és tanító részire — állítólag — elhordott failletményök árát visszakövetelik.

81. A restei egyház kimutatván a lelkészi díjminimumot meghaladó lelkészfizetést: új lelkészválasztásra engedélyt kér.
82. A felsőzempléni egyházmegye minden lelkészi és tanítói;
83. A gömöri egyházmegye a mártonfalusi lelkészi;
84. Ugyanazon egyházmegye a feledi tanítói;
85. Ugyanazon egyházmegye a majomi tanítói;
86. Az abauji egyházmegye a devecseri tanítói;
87. A tornai egyházmegye a zsarnói díjleveleket beadják.
88. A gömöri egyházmegye a szűtori;
89. A tornai egyházmegye a jabloncai;
90. A felsőborsodi egyházmegye a rudó-bányai;
91. A felsőzempléni egyházmegye az abarai egyházakat a testvéregyházkerületeknek hirdetés végett ajánlják.
92. Apostol József egyházkerületi világi jegyző hivataláról lemondván: a sárospataki főiskolai tápintézetre alapítványt tesz.
93. Helyette világi jegyzővé Fekete Dezső választatott.
94. Nagy Antal rozsnói segédlelkész tanítóvá lévén, a papi özvegyárvatári tagságban magát meghagyatni kéri.
95. Imre István petrii lelkésznek szűkösi pénztári töke- és kamattartozása elengedtetik.
96. Szabon János jánosii lelkész, Csabay Pál segédje besoroztatása miatt, panaszt emel.
97. László Menyhért szentesi lelkész a bolyi katolikus plebános törvényellenes eljárását fölterjeszti.
98. Tóth Sándor nyugalmazott lelkész, vagy a hollandi gyámtárból segedelmet, vagy papi özvegy-árvatári pénzét visszaadni kéri.
99. Szuhay Sándor és Hebráncz Károly kérelmek nem teljesítettek.
100. Halmy Gusztáv segédlelkész a papi pályáról lelépven: kibocsátványát beadja.
101. Homolya István csurgói tanárnak egyházkerületünkbe segédlelkészi minőségben kebeleztetésére remény nyujtatik.
102. Kölcsöntkérő egyházak és egyesek.
103. Államsegélyt kérő egyházak és egyesek.
104. A hollandi gyámtárból segélyt kérő egyházak és egyesek.
105. A testvéregyházkerületekhez hirdetés végett ajánlott egyházak.
106. A szegényebb lelkészek és tanítók közül segélyezésre ajánlottak.
107. E folyó évben hirdetendő intézetek és egyházak.
108. Legközelebbi nyári közgyűlésünk helye és ideje kitűzetik.

Betűrendes tárgymutató

arra, hogy mely határozatok, mely testületeket, bizottságokat és egyeseket illetnek.

- Abauji egyházmegyét: 59.
 Alsó-borsodi egyházmegyét: 38, 63 g).
 Alsózempléni egyházmegyét: 59, 63 g).
 Államsegélyosztó bizottságot: 103.
 Apostol József volt egyházkerületi világi jegyzőt: 92.
 Átányi egyházat: 39, 40.
 Bábonyi egyházat: 80.
 Bábonyi zsellérek: 80.
 Bárczay Albert abauji segédgondnokot: 34.
 Bakos Antal egyházkerületi pénztárnokot: 75.
 Bodrogkeresztúri egyházat: 45.
 Boldi András nyugalmazott tanítót: 53.
 Cserépi egyházat: 38.
 Debreczeni Gábor esperest: 52.
 Debreczeni Bertalan ügyvédet: 62.
 Édes Albert nyugalmazott esperest: 34.
 Egyházmegyéket általában: 24, 26, 31, 35, 71, 72, 76, 107, 108.

- Egyházakat általában: 64.
 Egyházkerületi pénzügyi választmányt: 73. 102, 104.
 Emődy Dániel tanárt: 34.
 Esperesi hivatalokat általában: 11, 65.
 Fekete Dezső egyházkerületi világi jegyzőt: 93.
 Felsőzempléni egyházmegyét; 48, 49.
 Fejes István sátoralja-ujhelyi lelkészt: 34.
 Főgondnoki hivatalt: 4, 30, 32, 34, 60, 66, 69, 75.
 Főiskolai vizsgáló egyházkerületi küldöttséget 63 c), e), 65.
 Főiskolai jogigazgatót: 70, 92.
 Főiskolai építkező bizottságot: 69.
 Főiskolai előjáróságot: 16, 63 a), b), 67, 68, 78.
 Főiskolai tanári kart: 63 c), e), 65.
 Hebráncz Károly csobádi tanítót: 99.
 Hegedüs László főiskolai világi algondnokot: 34, 67, 69.
 Homolya István csurgói tanárt: 101.
 Hotykai egyházat: 44.
 Imre István szinpetrii lelkészt: 95.
 Konventre kinevezett bizottságot: 4, 30, 32, 60, 66.
 Kovács Károly unghi egyházmegyei tanácsbíró: 34, 70.
 Kún Mátyás ügyvédet: 62.
 Lekenyei egyházat: 77.
 Lelkészvizsgáló választmányt. 63 c).
 Lossonczy Károly tanácsbíró: 10.
 Lovász Miklós tornai segédgondnokot: 10.
 Magyar jesztrebi egyházat: 48, 49.
 Miskolci egyházat: 3.
 Miskolci lyceumot: 70.
 Miskolci leánynövelvét: 78.
 Miskey Károly dékánt: 41, 42, 53, 54, 57, 72, 98, 106.
 Mocsáry Lajos egyházmegyei tanácsbíró: 34.
 Nagy Antal rozsnyói községi tanítót: 94.
 Péter József barkai helytöltő lelkészt: 58. *Religió Gy. 6*
 Prágay Lajos alsóborsodi esperest: 34.
 Ragályi Gyula egyházmegyei tanácsbíró: 70.
 Restei egyházat: 81.
 Szabó András unghi esperest: 70.
 Szabó Lajos szuhafői tanítót: 37.
 Szabó Gergely nyugalmazott tanítót: 41.
 Szentpétery Sámuel gömöri tanácsbíró: 34.
 Simai egyházat: 47.
 Szuhay Sándor csobádi lelkészt: 99.
 Szuperintendensi hivatalt: 9, 13, 15, 34, 43, 50, 65, 70, 78, 96, 97.
 Szürnyegi leányházat: 48, 49.
 Testvéregyházkerületeket: 4, 30, 32, 60, 66, 105.
 Tornai egyházmegyét: 55, 56.
 Tornai egyházat: 57.
 Tóth Sándor nyugalmazott lelkészt: 98.
 Török József gömöri esperest: 70.
 Török Károly keleméri helytöltő lelkészt: 30.
 Törös Ferenc ladbessenyői lelkészt: 54.
 Unghi egyházmegyét: 63 f).
 Várady Gábor tornai ügyvédet: 62.

Ára 40 kr.